

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Uj magyar kölcsön.

Budapest, április 22.

A közgazdasági életre nézve nagyfontosságú az a pénzügyi esemény, amely tegnap végbe ment: *Lukács* László pénzügyminiszter tegnap este a Rothschild-csoporttal *százhusz — százharminc millió* korona kölcsönre négyszázalékos koronajáradék kibocsátását határozta el.

Ebből az összegből — mint a *Pester Lloyd* jelenti — a csoport hetven millió koronát fix árban vesz át, a maradékra pedig opciót tart fenn magának. A pénzügyminiszter, aki elegendő pénztári készletek felett rendelkezik s az állami folyó szükségletek kielégítésére a rendes bevételekben teljesen megfelelő fedezetet talál, a miniszterelnökkel egyetértőleg egy nagyobb kölcsön kibocsátását határozta el, amelynek céljaira nézve a következőket jelenthetjük:

Semmi aktuális szükséglet nem javallotta ennek a kölcsönnek felvételét, mert az állampénztár készletei tökéletesen kielégítők; nem rosszabbak, sőt talán valamivel jobbakk a megelőző évek készleteinél, de hát az állam kormányzata szükségét látta annak, hogy közmunkák foganatosításával erőteljes impulzust adjon a közgazdasági tevékenységnek.

A kormány e kölcsön hovatfordításáról beható programot fog a törvényhozás elé terjeszteni s a közvélemény bizonyára nagy meglepéssel fog meggyőződni arról, hogy a Széll-kabinet figyelme erre a momentumra is kiterjed.

Óhajtható, hogy termékenyítő hatása legyen a kormány e lépésének s megadja a közgazdasági életnek, amely az utóbbi évek-

ben sajnosan pangott, azt az egészséges és erős lökést, amely egy hatalmas fejlődés korszakát fogja megnyitni.

Nagy meglepéssel fogadja a közvélemény, hogy nem aranyjáradék kibocsátásáról van szó, hanem koronajáradékról. Azon már túl vagyunk a valutaszabályozás óta, hogy aranycímletekkel kelljen az európai pénzpiac elé lépünk, noha a készfizetéseket még nem vettük fel, de a monarchia két államának s a banknak dus aranykészlete a külföldi hitel szempontjából már teljesen szabályozott valutát jelent.

S így helyesen tette a kormány, hogy az aranyjáradék kibocsátásának még az eszméjét is elutasította és ragaszkodott a koronajáradékhoz. Azt is csak helyeselni lehet, hogy a 3 1/2%-os címletek kísérletével a Széll-kormány szakított. A Vaskapu-kölcsönél ez a kísérlet megtörtént, de mint tudjuk, kudarcot vallott. Akkor az internacionális pénzpiac helyzete az olcsóbb kamatozású papírral való kísérletet még némileg indikálta; azóta megfordult a kocka s a kamatláb világszerte emelkedő irányzatnak indult. A pénzpiac, amely akkor a 3 1/2%-os magyar állampapírokat nem akarta elfogadni, most a 4%-os koronajáradéknak nyilván rokonszenvet fogadtatást fog biztosítani, mert a 4 százalékos kamatláb és a kilitásba helyezett kedvező kibocsátási árfolyam a nemzetközi tőkét még a mai viszonyok között is kellemes és gyümölcsöző elhelyezéssel kínálja meg.

Már maga az a körülmény, hogy a Rothschild-csoport 70 milliónyi összeget fix árban vesz át s csak a maradékra nézve tartott fenn magának opciót, biztosítja a kibocsátásnak teljes sikerét. Most már csak azt kell óhajtanunk, hogy a kibocsátás mielőbb meg-

történjen s haladék nélkül kezdődjék meg a most pangó gazdasági életnek megtermékönyítése s egészségesebb irányokba terelése.

BELFÖLD.

Az új kölcsön. A *beruházási kölcsön* ügyében a *Lukács* László pénzügyminiszter és *Kornfeld* Zsigmond, a magyar hitelbank vezérigazgatója közt folyt tárgyalások eredményes befejezésre jutottak. A magyar kormány és a Rothschild-csoport közt megállapodás jött létre 110—120 millió összegű 4%-os koronajáradék átvétele iránt, még pedig akként, hogy 70 millió korona fix átvétetik, míg a többire nézve a csoport fenntartotta magának az opciót. A kibocsátás időpontját illetőleg véglegesen nem határoztak, de az a nyár folyamán mindenesetre megtörténik. (M. T. L.)

Három törvényjavaslat. Félhivatalos jelentés szerint a képviselőháznak a legközelebbi negyedik ülészakának elején a *pénzügyminiszter és szeszkoncilien*sről szóló törvényjavaslatot be fogja terjeszteni a Házban. Ugyanakkor fogja be terjeszteni a *kereskedelmi miniszter* az 1887: XVII. t. c. 51. §-ának módosításáról szóló törvényjavaslatot. A módosítandó szakasz az ügynökök útján való megrendelésekről szól. Az igazságügyminiszter pedig a kuriai bírások dásról szóló törvény egy rendelkezését módosító törvényjavaslatot fog a Háznak benyújtani.

Széll Kálmán Békésvármegyéhez. Békésvármegye törvényhatósága Széll Kálmán miniszterelnököt kormányra lépésének évfordulója alkalmából üdvözölte. A miniszterelnök az üdvözlőt a következő leirattal köszönte meg:

Békésvármegye közönségének. Hálás köszönettel fogadtam Békésvármegye törvényhatósági bizottságának múlt hó 26-án tartott közgyűléséből kelt azt a szives hangú feliratát, amelyben kormányra lépésem évfordulója alkalmából üdvözlőt küldött.

Jól eső érzést keltett bennem ez az üdvözlő, mert az azt tolmácsoló felirattól azt vettem

REGÉNY.

UJ FÖLD

Irta: KNUT HAMSUN

(66)

Hanka lehajtotta a fejét. Tidemand kinézett az ablakon. Mikor hírtelen megfordult, észrevette, hogy Hanka őt bámulta. Nagy, tágra nyitott szemmel nézett rá az asszony. Zavarba jött, köhécselt s újból kibámult az ablakon. Nem, most nem szólhat az elválásról, a kiköltözésről, inkább maradjon még itt egy darabig. Ugy is az ő dolga. Ő csak azt szeretné legalább, ha ennek a furesza gazdálkodásnak volna vége, ennek nincs semmi értelme; meg is látszik már Hankán. Egy idő óta nagyon lesoványodott.

— Ne vedd rossz néven, de... ha nem is én miattam, de a magad érdekében...

— Igazad van — mondta most Hanka. — Egyik nap mulik, a másik nap mulik s én még mindig itt vagyok. Köszönöm, szívből köszönöm, hogy olyan nagyon türelmes vagy s hálás leszek minden napért, melyet itt töltök.

Tidemand egészen megfeledkezett arról, a mit mondani akart s csak ezekre a szavakra figyelt:

— Nem értem. Most úgy élhetnél, ahogy azelőtt kívántad. Semmi sem állja most utadat. Lange Hanka lehetsz, ha úgy tetszik, én nem akadályozlak meg benne. Nemde?

— Nem — felelt Hanka, aztán felállt, önkénytelenül is egy lépést tett Tidemand felé, kinyújtotta a kezét; mikor Tidemand megfogta a feléje nyújtott kezét, Hanka szomorúan, megtör-

ten nézett fel Tidemandra. Aztán egy pillanatra állt így, végre a székre roskadt.

— Nem, te nem akard, András — mondta lassan — s mégis kérlek, mondd meg, hogy megengeded-e, itt maradjak-e? Csak egy kis ideig. Majd meglátand, egészen más leszek, mint azelőtt voltam, nagyon megváltoztam és másként érzek. Nem tudom úgy elmondani, mint ahogy szeretném...

Tidemand majdnem sirva fakadt. Istenem, hogy mit akar hát? Egy kissé megingott, begombolta a kabátját s kihuzta magát. Nem, hát hiába szenvedett, hiába kilindolt olyan sok, hosszú napon és még több hosszú éjszakán? Most el kellett dölnie a dolognak. Mit tehet meg? Most Hanka izgatott, felizgatta az idejövételével.

— Nyugodj meg Hanka. Nem beszélj világosan. Talán magad sem tudod, hogy mit beszélsz.

Most, mintha valami nagy reménység támadt volna Hankában.

— De igen, igen — mondta — minden szót tudok. Ha te el tudnád feledni, hogy én mi voltam azelőtt. Oh András, ha még egyszer meg tudnál boesítani. Ne vess meg, ne vess meg! Egész hónapom át csak azért imádkoztam, hogy boesáts meg, a függönyök mögől néztelek, mikor elmentél hazulról. Először akkor láttalak, mikor a kirándulásom voltam emlékszel még arra a kirándulásra? Akkor láttalak először. Azelőtt sohasem láttalak. A kormánytól álltál, láttam, a mint meredten néztél az ég felé, a levegőbe, a hajad egy kissé ősz volt, itt. Nagyon meghatott a látásod s azt kérdeztem, hogy fázol-e, csak azért, hogy beszélgethessek veled, csak hogy egy szót válthassak veled. Az idő mult, de ez alatt az egy hónap alatt nem láttam mást, csak téged. Nem senkit, csak téged. Huszonnyéves vagyok most, de soha sem éreztem még azt, amit most érzek. Mindaz, amit te teszel, amit

te mondasz... és követlek a pillantásommal... itt egy pár szalagot levágtam a függönyről, hogy egy kis lyuk támadjon rajta: ezen keresztül nézek utánad, s ha kinyitod a szobád ajtaját, idehallik és tudom, hogy most mentél ki vagy most meutél be a szobádba. Büntess meg, büntess meg, de ne dobj el; ne vess meg. Ezerszeres örömmöm, ha itt lehetek, más leszek, egészen más leszek.

Egyre beszélt s meghatottságtól remegő hangon folytatta. Aztán felállt, a könnyei pergett, remegő hangon beszélt.

— Nem, hallgass — mondta Tidemand s könnyek pergett a szeméből. Szinte vonaglott az arca s dühös volt, mert nem tudott uralkodni magán. S most itt állt, szólni akart.

— Te mindig értettél ahhoz, hogy rábeszélj valamire. Én nem igen értek az ilyesmihez, nincs rábeszélő képességem. A klikkben pompásan értenek az ilyesmihez, de én nem tudtam megtanulni a fogásaikat. Nem, boesáts meg, nem akartalak megsértetni. De ha azt hiszed, hogy most másnak a helyét fogom elfoglalni — ha ezt gondold... Talán azt gondold, hogy most én leszek a helyettesítője? Nem hiszem, én nem tudom. Az a szándékom, hogy visszatérsz hozzám? Hát hogyan tudsz visszatérni? Nem, én nem akarok tudni semmit, menj Isten nevében!

— Igazad van, nagyon igazad van, nagyon is érzem, én sem tudom elgondolni, hogy miképpen lesz, hogy miképpen térhetek vissza hozzád. De mégis arra akarlak kérni. Hűtlén voltam hozzád, máshoz is, igazán, nem tudom...

— Azt hiszem, véget vethetünk ennek a jelenetnek. Nyugalomra van szentked.

Tidemand az ajtóhoz ment, Hanka utána ment, bámuló szemekkel nézett rá.

(Folytatása következik.)

ki, hogy a t. közönség meleg érdeklődéssel kísérel a közérdek és *kiszárolag csak a t. közérdek javára* irányuló munkásságomat, törekvésemet.

Fokozta örömetem bizalmuknak a megnyilatkozása is, mely az ország egyik legnagyobb vármegyéjének ülésterméből jutván el hozzám, annak nagy jelentőségét teljesen átérzem s az csak erőt önthet belém arra, hogy nehezt és keletlenkedéstől sem mentes állásomban csüggedés nélkül igyekezzem megvalósítani azokat az intenciókat, amelyek kizárólag hazánk közjára irányozvák s amelyek főbb vonásaiban a t. közönség előtt ismeretesek lévén: megvalósításuknál a t. közönség támogatására számíthatok. A megemlékezésemért és bizalomért fogadják a t. közönség ismételt legőszintebb köszönetemet.

Budapest, 1900. március 1.

Szél.

Békésvármegye törvényhatósága a mult csütörtökön tartott közgyűlésén lelkes éljenzéssel vette tudomásul a miniszterelnök levelét.

Két kinevezés.

Budapest, április 22.

A hivatalos lap vasárnapi száma meghozta az új váci püspöknek és az új belügyi államtitkárnak kinevezését és ezzel a mai napon előtérbe lépett gróf Csáky Károlynak és Gulner Gyulának személye. Mind a két kinevezés nyomában szinte öröm és megnyugvás fakad, mert oly férfiak munkásságát jutalmazza meg, akik már régtől fogva tehetségükkel, jellembeli tulajdonságaikkal előkelő pozíciókat vívtak ki maguknak a köztérben.

Gróf Csáky Károly negyvenkilenc éves korában foglalja el a váci püspöki széket, amelyben annyi nagynevű előde az igaz vallásosságának, a hazaszeretetének és az emberbaráti érzületének volt apostola. Mind e tulajdonságok ékesítik az új váci püspököt is, aki magával viszi fényes állásába családjának nemes tradícióit is. Minden hivalkodást kerülve, odaadással élt papi kötelességeinek, bár fényes multu neve és előkelő szelme helyet biztosított volna neki a közélet szereplőinek sorában. Csöndben visszavonultan élt a primási városban, ahol áldozatkész jótékonyosságával kivívta mindenkinéki tiszteltetését. Ember szeretet, békülékenység, türelmesség: ezek gróf Csáky Károly jellemének alapvonásai, rokon érzésben, gondolkodásban Vassary Kolos hercegprímással, aki reá irányította a kormány figyelmét.

A rokonszenv viszhangját érezzük mindennél, hogy bizonyossá vált Gulner Gyulának államtitkársága. Évtizedek szakadatlan munkássága után jutott Gulner nem várva és nem kérve az aktív politikának arra a terére, amelyen nála aratottabb, tapasztalatokban gazdagabb elme kevés van az országban. A pesti vármegyház történelmi légkörében nőtt föl és ott merítette magába a szabadelvű eszmékért való rajongását, tüzes fajszeretét és a közigazgatás szellemének azt az alapos ismeretét, amely a parlamentben egyszerre a kapacitások közé emelte. Évtizedek multak el azóta, hogy bejutott a nemzet törvényhozói közé, de kedélye, érzelmi világa semmit sem veszített fiatalon tűzéből és talán innen van, hogy közjogi meggyőződése ingadozást mutat közpályájának első évtizedében. De egyben következetes volt és megalkuvást nem tűrt soha. Hamisítatlan szabadelvűséget mindig megőrizte és habozás nélkül adott kifejezést liberális érzelmeinek akkor is, amidőn pártjának nagy többsége más felfogást vallott.

Nincs is a szabadelvű pártban senki, aki szerencsésnek ne tartaná Gulner kinevezését, becsülvén benne a férfui és politikai korrektséget is, amely csak bizalmat kelt minden irányban. Nem keserűséggel, hanem óriási munkakedvvel foglalja el hivatalát és bizonyára részt kér majd magának a közigazgatás reformjának munkájából. Ezen a téren sokat várhatunk az ő bámulatos közigazgatási szakértelmétől, amely az adminisztráció szervezetét a nemzeti szabadelvű állam szolgálatába fogja terelni.

A két kinevezésre vonatkozó királyi kézirat így hangzik:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére gróf Csáky Károly corcolai választott püspök, c. apát és esztergomi főszékeséptalan kanonokot váci püspökké kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900. évi április hó 18.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Dr. Wassics Gyula s. k.

A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Gulner Gyula országgyűlési képviselőt belügyminisztériumi államtitkárrá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900. évi április hó 19.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Szél Kálmán s. k.

Gulner Gyula kinevezésével egyidejűleg megjelent a hivatalos lapban Jakabffy Imre fölménetese is, aki ez alkalomból királyi kitüntetésben részesült. A legfelsőbb kézirat így szól:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Jakabffy Imre belügyminiszteri államtitkárnak, ezen állásától saját kérésére lelt felmentése alkalmából, ugy ezen minőségében, valamint sok évi hű és buzgó közszolgálatát alatt szerzett érdemei elismerésül, Ferenc József-rendem középkeresztjét a csillaggal adományozom.

Kelt Bécsben, 1900. évi április hó 19-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Gróf Széchenyi Gyula, s. k.

Jakabffy Imre volt államtitkár holnap délelőtt 11 órakor fog búcsuzni a belügyminisztérium tisztikarától. Az a hír, mintha a távozó államtitkár Schnierer Gyula dr. helyébe a szabadalmi tanács elnökségét venné át, nem felel meg a valóságnak. Jakabffy Imre ezáltal más hivatalt nem vállal és a szabadalmi tanács elnökségében változás nem áll be.

Gulner Gyulát ma este a szabadelvű pártkörben való megjelenésekor a párt tagjai élénken üdvözölték belügyi államtitkárrá történt kinevezése alkalmából. Gulner kedden teszi le a hivatali esküt a belügyminiszter kezébe és utána be fog mutatkozni a minisztérium hivatalnokai karának. — A pestmegyeiek lakomája, amelyet tiszteltetésre rendeznek, valószínűleg a vármegyháza nagyertermében lesz, melyre Szél Kálmán miniszterelnököt és Szél Ignác államtitkárt is meg fogják hívni.

KÜLFÖLD.

A háború. A delafrikai haretérről érkező táviratok még folyvást a wepeneri helyőrség elszánt küzdelméről beszélnek. A londoni hírszolgálati iroda, amelyet ma, a háború kitérőse óta először, cserben hagytak haretéri tudósítói, szombaton azt jelentette, hogy a boerok komolyan el vannak szánva, hogy a felszabadító csapatok megérkezése előtt megadásra kényszerítsék a helyőrséget. Az angol forrásból eredő hírt kétkedve kell fogadni, már azért is, mert mint a távirat maga jelenti, Dewetsdorpól (Wepener-től husz mérföldnyire) lövéseket hallottak. Alkalmassint Rundle tábornok készül megütközni a boerokkal, akik ott jelentékeny haderővel rendelkeznek. Ilyen körülmények közt valószínűbb, hogy a boerok felhagynak Wepener ostromával és visszavonulnak, mert ha Dewetsdorp mellett megvernék őket, aligha menekülnének a bekerítéstől.

Az ünneplő Páris.

— Távirati tudósítás. —

Páris, április 22.

Páris városa ma este fényes ünnepélyt rendezett a kiállítás megnyitásának öröme. A Városház-tér fényesen ki volt világítva és magát a városház-tér valóságos lángtenger vette körül. Bent a díszteremben és szomszédos helyiségekben Páris városa ebédet adott, amelyen a kormánybiztosokon kívül Loubet elnök nevével és a kormánytagjai szintén feleségükkel jelentek meg. Az ebéd után fogadó estély volt, amelyre a törvényhozókön kívül a kormánybiztosok tagjait is meghívták. A magyar kormánybiztoság részéről megjelentek Lukács Béla, akivel Loubet elnök feltűnő hosszan beszélgetett és üdvözölte nagy sikereiért, Miklós Odön nevével és fiával, gróf Széchenyi Béla leányával, Hannával, gróf Zichy Jenő, gróf Eszterházy Mihály, báró Mallin tanácsos, Szalay Imre, Herman Ottó nevével, Ráth György nevével, Fittler Kamill, Kazy József kamarás, Radisics, Kovács Gyula, Návay, Földváry, Koos, Boros, Kövesdy Béla, báró Malcomés, Förs Kálmán, Jámor Lajos, Zala, Szlányi, Fischer József, Szesko Sándor, Lenárt Sándor, Thék Endre, budai Goldberger Samu, eszei Herzog Péter, gelsei Guttmann, Borostyáni, Székely, Prella és Szegő Elemér.

A fogadás után fényes hangverseny volt az ünnepségek dísztermében, amelyen Páris elsőrangú művészei működtek közre.

Loubet elnök esti 7 órától 11 óráig maradt a városházán. Távozása után a diszkrétség is elvonult. A nagy közönség ezután a gazdagon terített buffethoz vonult és csak a reggeli órákban oszladozott szét.

Páris, április 22.

Lukács Béla kormánybiztos vasárnap délre meghívta a magyar vendéglőbe azokat a derék munkásokat, akik a magyar kiállítás sikere érdekében elismerésre méltó szorgalommal működtek közre. 250-nél több magyar munkás várta a kormánybiztoságot a magyar pavillon előtt, ahol félkörben sorakozva lefényképezték a munkásokat a kormánybiztoság tagjaival egyetemben. Azután bevonultak a Juranovics vendéglőjébe, ahol Fel... Poldi szegedi cigánybandája a Rákóczyval üdvözölte a vendégeket. Az asztalfőnél akként helyezkedtek el, hogy Lukács Béla jobboldalán Póka Lajos asztalosmester, a baloldalán Pilisy Lajos állami ipariskolai asztalosművezető, azután minden kormánybiztosági tag mellett egy-egy munkás foglalt helyet.

Erre az ünnepségre a kormánybiztos a horvát munkásokat is meghívta, de azok munkájukat elvégezve hazautaztak. Jelen volt még a dejeuneren a horvát bán képviselőtében Mallin Iro báni tanácsos, aki megjelenésével a magyar munkások iránt érzett szimpátiájának adott kifejezést. Ott voltak még Szemere Attila képviselő és Pázmándy Dénes.

Az első felkészöntőt Steinschneider Bertalan, a másodikat Rupprich Károly mondotta, mind a kettő a kormánybiztos érdemeiről emlékeztetett meg; azután Somlyóy Manó Fittler Kamillt éltette, majd Lukács Béla szólalt fel. Elhárítja magáról az ünnepeltetést, ő akar ünnepelni és a munkásokat éltette, akik büszkes és becsülettel munkáit végezték.

Szemere a munkásokra emelte poharát, kérve őket, hogy itt tanuljanak, hogy otthon taníthassanak. Pázmándy arra kérte a munkásokat, hogy sohase feledjék el, hogy magyarok. Szerezsek hazájukat és dolgozzanak érte. Jelen voltak még a banketten gróf Széchenyi Béla leányával Hannával, Herman Ottó nevével, Kazy József kamarás, Fittler Kamill, Návay Aladár, Földváry József, Kovács Gyula, Kövesdy Béla, Boros Samu, Kocs Jenő, báró Malcomés, Törs Kálmán, gróf Szapáry Péter, Babocsay Béla, Mahunka Béla, Velszy János, Renner Gusztáv, Jámor Lajos, Szesler Sándor, Fischer József, Parthay Béla, Heilper Lajos, Borostyáni Nándor, Székely Béla, Pauly Erik, Gyomroy Manó, Mahunka Imre, Steiner Armin és számosan.

HIREK.

Budapest, április 22.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 15-én új előfűze és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról déjekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Dr. Morelli Károly egyetemi tanár, a Rókus-kórház főorvosa, több heti távollét után visszaérkezett a fővárosba.

— Szél Ignác kitüntetés. A hivatalos lap mai száma a következőkben közli Szél Ignác belügyi államtitkár kitüntetését.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán duka és szentgyörgyvölgyi Szél Ignác belügyminisztériumi második államtitkárnak, hosszas, hű és buzgó közszolgálatát alatt szerzett kiváló érdemei elismerésül, Lipót-rendem középkeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1900. évi április hó 19-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Gróf Széchenyi Gyula s. k.

A közlísteletben álló államtitkár a belügyminisztérium főbb tisztviselői holnap délben testületileg üdvözlik.

— A dán trónörökös Bécsben. Bécsből táviratozzák: Ő felsége délután látogatást tett a dán trónörökösárnál és egy negyedóraig maradt náluk. Tíz perccel később a dán trónörökös visszaadta ő felségének a látogatást a Hofburgban. Ezután ő felsége meglátogatta a schamburg-lippe hercegi párt, Ernő Ágost umberlandi herceg családját.

— Uj udvari tanácsos. Babaró dr. Schwartzler Ottó győgyintézet tulajdonosa a m. kir. udvari tanácsosi címmel tüntette ki a király. Legfelsőbb méltánylása ez ama kiváló érdemeknek, amelyeket a jeles orvos a tudomány szolgálatában szerzett. Most ötven esztendeje, hogy Schwartzler Ottó atyja dr. Schwartzler Ferenc megalapította budai előkelő szűke

intézetét, amely ugyszólván iskolája volt az elme- és ideggyógyászati legkötönyebb képviselőinek. 1886. óta Schwartzter Ottó tulajdonosa az intézetnek, amelyet ő fáradhatatlan buzgalommal európai színvonalra emelt. Mint a Vöröskeresztesegyesület főgondnoka is több kitüntetésben részesült és bizonyára a király most megnyilatkozott kegye is annak az önzetlen és odaadó tevékenységnek jutalma, amelyvel a humánus és hazafias intézményét felvirágoztatta.

— **Kitüntetett tanító.** A király **Ózer Zsigmond**-nak, az országos izraelita tanítóképző intézeti gyakorló iskola tanítójának, a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül az **arany érdemkeresztet** adományozta. **Ózer Zsigmond** a múlt heteken ünnepelte ötven éves tanítói jubileumát s a tanfőrfiak ovációjához csatlakozott a felség elismerés is.

— **A tantestület és a F. M. K. E.** A Budapest külső váci-úti elemi iskola tantestülete hazafias dolgot cselekedett a minap. **Révhy Iván** tanár indítványára belépett a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület örökös tagjai közé 60 korával. A jó példát — mint értesülünk — több fővárosi iskola tantestülete fogja követni, hogy filléreivel az ország legrégibb kulturegyesületének nagy nemzeti hivatását előmozdítsa.

— **A Fehérkereszt Nagyváradon.** A Fehérkereszt országos lelencház-egyesületnek Nagyváradon főkegyesülete alakult. Az értekezleten **Bulyovszky József** polgármester elnökült és többek között jelen voltak **Bethly László** főispán, **Ritók Zsigmond** táblai elnök is. Az egyesület elnökévé **Bulyovszky** polgármestert választották. A lelencházat legközelebb felállítják.

— **Egy nyomdász jubileuma.** A Franklin társulat nyomdai személyzete ma este ünnepelet rendezett **Pető Lipót** szomszéd tisztelőre, abból az alkalomból, hogy **Pető** már 50 esztendőre működik a nyomdászpályán. Az ünnepség a Vigadó éttermében folyt le, melyen a tisztviselői karból is számosan megjelentek. A jubiléumt beszédében üdvözölték és hiszes emléktárgyat nyújtottak át neki.

— **Jahn halála.** Bécsből táviratozzák: **Jahn**, az opera volt igazgatójának elhunyt a fölött széles körben mély részvét nyílvánul. Ravatalára koszorút tettek le. **Mahler** operaiszázgató délelőtt személyesen fejezte ki részvétét. Továbbá kondoleált még a közoktatásügyi miniszter, a két főudvarmester és a tudomány és művészet számos képviselője.

— **A kadarkuti gyilkosság.** **Kaposvárról** írják: Tavaly május végén nagy szenzációt keltett Somogy-vármege egyik tekintélyes földbirtokosának, **őri Nagy Ákos**nak letartóztatása, akit azzal gyanúsították, hogy meglöpte nagybátyja hagyatékát s egy hamis szóbeli végrendeletet készített a maga javára és a többi törvényes örökös kijáratására. Nemsokára azután szabadon bocsátották s azóta csöndes mederben folyt a bűnpör és vele párhuzamosan a polgári pör. A poros aktákba és a bírói eljárás szövevényeibe temetett ügyet most egyszerre megint fölkaparta egy véres esemény, amely valószínűleg összefügg az örökségi harccal. A múlt héten ugyanis ismeretlen tettesek meggyilkoltak egy szegény parasztszöveget, aki egyik főtánuja volt a Nagy-féle bűnpörnek. **Mihácz József** kadarkuti tanyai cselédnek a felesége az áldozat, aki Nagy Ákos nagybátyjának, Nagy Mártonnak halálakor a kadarkuti kurián dolgozott s közevetlen tanuja volt az elhunyt nácb halála körülményeinek és Nagy Ákos viselt dolgainak. **Miháczinét** a múlt héten, **április 13-án halva találták** Cseberki és Kadarkut között a dülönyt. Az öreg asszony Kaposvárotról járt, ahol meglátogatta a Merényi tanítónál szolgáló lányát, aztán hazafelé tartott. A halotton, mint a törvényszéki boncolás megállapította, 3 lött seb van. Egy golyó a fejét, egy a vállát és egy golyó a lapockáját furta keresztül. A sebek irányai azt bizonyítják, hogy **Miháczinét** közvetlen közeléből, hátulról lötték le. A csendőrség rögtön megindította a kutatást a gyilkosság ügyében s eddig három gyanúsított embert fogtak el: egy **Bellai** nevű parasztot, egy asszonyt és **Molnár Vak István** kadarkuti lakosokat. Nevezetes, hogy **Bellai** szerepel a Nagy-féle bűnpörben is, ami azt bizonyítja, hogy a gyilkosság dolgában folyó vizsgálat nem zárkózik el attól, hogy összefüggést keressen a bűntény és az örökségért folyó háborúság között. Az elfogottak különben tagadják, hogy részüket volna **Miháczinét** meggyilkolásában. A Nagy Ákos ellen hivatalból indított bűnpört egy percre sem akasztja meg a szegény kadarkuti cselédasszony meggyilkolása, mert egész sereg tanu van meg életben, aki ugyanarra tesz vallomást, mint **Mihácz József**.

— **Kiskoruk átterése.** Aradi leveleznők írja: Érdekes, elvi döntésre váró ügygel foglalkozott már másodízben az aradvárosi árvászek. Az ügyek forrása az átterésekről szóló törvényszakasz, amely kimondja, hogy mindenki saját akaratából csak tizen-nyolc éves korán felül változtathatja vallását; a hét

éven aluli gyermekek pedig, ha szülei közül valamelyik más vallásra tér át, nemük szerint követik a szülő vallását. A hét évnél idősebb, de a tizen-nyolc évnél fiatalabb gyermekekre nézve fölöttébb éhvonal intézkedik. Az aradvárosi árvászek előtt fekvő ügy pedig ez: Egy aradi özevgy iparos embernek gyermekeit Bukovinában lakó nővére neveli. Ez a nő egy ottani római katolikus papnak gazdasszonya; ő maga áttért a katolikus vallásra és megüzente az aradi iparosnak, hogy gyermekeit csak az esetben gonddozza tovább, ha a görögkeleti hitről a római katolikus hitre térnek át. Az apa, aki szegény ember és akinek a gyermekei nagyon terhére lennének, örömet belenyugodna ebbe, de miután a gyermekeknek nincs anyjuk, ehhez az árvászek beleegyezése szükséges. Az apa maga áttért a római katolikus hitre és ez által az egyik gyereket, aki 7 éven alul van, követi az apja vallását. A másik két gyermek 11, illetőleg 12 éves. Ezeknek átterését az árvászek nem engedte meg, mert nem találta törvényszakaszt, rendeletet vagy döntést, amelynek alapján azt megengedhette volna. Ez most meglehetősen fonák helyzet. Az átteréstől a gyermekek sorsa függ, az apa is beleegyezik, és nincs is erkölcsi ok, amely ellene szólna: mégis az árvászek kénytelen volt így dönteni, mert a törvényből kimaradt az arra illő paragrafus. Az ügy valószínűleg a közigazgatási bizottsághoz s innen a belügyminiszterhez kerül, a kinek elvi döntését érdeklődéssel várják.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnek: Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképeszteli háttérre és szinpadok kölesünbe kaphatók.

A kecskeméti halálos párbaj.

Keoskemét, április 22.

A tegnapi szomorú végű párbajról beszél az egész város, részvéttel gondolva a párbaj halottjára és családjára. A táviró és telefonhivatal folyvást munkában van és egyre-másra jönnek a kérdésközpöcsök és részvétnyilatkozatok. A kondoleálókat **Prevozt** alezredes fogadja a párbajban agyonlőtt **Bissingen** Ottó gróf özevgye helyett. A szerencsés kapitányt korán reggel felöltöztették díszgyenruhájába és úgy helyezték ravatalra a kecskeméti csapatkórház hullaházában. Egyszerű barnára festett érekeporsóban fekszik a fiatal gróf, ravatala körül 12 hosszú gyertya kísérteties fényénél imádkozik a szép özevgy, aki előtosta Ceglédnél három kis leánykáját, hogy elbueszuzanak atyjuktól. Délelőtt megérkezett **Bissingen** gróf özevgy édes anyja és a pályaudvarról egyenesen fel ravatalához hajlatott. Megrendítő jelenet volt, amidőn az öreg grófné a ravatalon meglátta legkedvesebb fiát; akik tanultak e jelenetnek, mind együtt zokogtak a szerencsétlen anyával. Délben megjött a fiatal özevgy nővére **Lipthay Frigyes** báróné és sógora gróf **Bissingen** Béla, továbbá gróf **Ráday** Sándor, aki az elhunyt főurnak testi lelki barátja volt. A halottat holnap hétfőn, délután két órákor szentelik be a csapatkórház udvarán. Az egyházi szertartást **Bogó Pál** katolikus plébános végzi az összes kaplánokkal. Azután a halottat az erdélyi **Jamba** szállítják, ahol a család kriptában helyezik örök nyugalomra.

A ravatalt már eddig is sok gyönyörű koszorú borítja. A rokonokon kívül koszorút tettek a ravatalra: a 13-ik huszárezred tisztjei, az ezred altisztjei, az ezred legénysége, a 4. honvédhuszárred tisztjei és a Molinár-vezred tisztikara.

A párbajról most még a következő részleteket jelenti leveleznők: **Bissingen** kapitány a 13-ik huszárezred ceglédi osztályában az I. századnak volt parancsnoka s úgy a tisztikar, mint a legénysége valóságos bálványozta. Szabadán szolgált **Békássy** főhadnagy is, akivel a legjobb barátságban volt; úgy ismerték mindkettőjüket, mint az ezred legkötönyebb lovasait. Péntek reggel a gyakorlaton valami csekélység miatt összetűztek, miközben a kapitány erősen megsértette a főhadnagyot. **Békássy** a gyakorlat végeztével azonnal Kecske mére utazott és az ezredparancsnokságnál jelentést tett az esetről. Délután gróf **Bissingen** is Kecske mére ment nevével együtt és szintén megtette a szükséges lépéseket. A délutáni folyamán a segítők megállapították a feltételeket, fegyverekül légnyelküli közönséges párbajpisztolyokat jelölve ki, melyeket az egyik itteni lap szerkesztő bocsájtott rendelkezésükre.

A párbaj, mint írjuk, szombaton 1/212 órákor folyt le a Rudolf-laktanya lovagiskolájában. Kétszeri golyóváltás volt a feltétel, 25 lépésről, öt-öt lépés avansszal, 30 másodpernyi célzási idővel. A sértett főhadnagy, **Békássy** lött először, és a másik pillanatban **Bissingen** kapitány összeesett és a száján ömlött a vér.

A párbajorvosok rögtön konstatálták, hogy a golyó a tüdőt furta keresztül és a sebesülést feltétlenül halálosnak jeleztek. Erre a tábori lelkészért küldtek, de mire az odaért, már csak a halottra adhatta áldását.

A pletykások.

Budapest, április 22.

Azt hiszem mindenki ismer egy-két példányt azok közül a szánalmas emberi alakok közül, akik mindenre tudnak valami gyanusát, kellemetlen, ósárolni valót, rosszat, kompromittálót.

Nem a szó szoros értelmében veit gonoszlelkű embereket értem ezek alatt, akik jó előre megfontolt, bűnös szándékkal és alattomosan törnek embertársaik jó birtmeve és becsülete ellen, hanem azokat az ok-némű embereket, akik minden különös érdek és ak-nélkül, néha öntudatosan, sokszor pedig teljesen öntudatlanul pletykáznak.

Különös emberek ezek. A legnagyobb komolysággal kezdik meg a beszélgetést. Előhozakodnak neves, talentumos és tekintélyes emberekkel. Agyon-dicsérik és agyonmagasztalják őket. És amikor már érzik, hogy hallgatóik a legnagyobb figyelemmel lesik mondókaikat, akkor egy merész fordulattal elő-rántják azt az egyént, aki hirtelenében eszükbe jut, Először csak nagy kegyesen bánnak velük. Lány, keneteljes, sutogó, sajnálkozó hangon szólnak róluk; később már teli szájjal tárgyalják őket; utóbb pedig, amikor már ügyüknek a kellő hangulatot megteremtették, átesnapnak a patetikus beszédbe és ettől a pillanattól fogva csak úgy repdesnek az alaptalan és indokolatlan gyanusítások, a sértő ósárlások, a hangzatos frázisokba burkolt, sokszor egész a naiv-tásig következtelen és a gyengeelméjűségig naiv vá-daskodások.

Azok a pszichologusok, akik az efféle fajtájú emberek lelkiállapotával behatóan foglalkoznak, azt állítják, hogy a pletykázás a műveletlen emberek, specialiter véve a műveletlen nők sajátja. Én ezt az állítást semmi áron se lennék hajlandó aláírni. Mert szerintem a művelt ember nemcsak hogy annyit, de többet pletykál, mint a műveletlen; a férfi pedig legalább is izzé ezt a kedves mulatságot oly kitartással, mint a nő.

A tény magyarázata különben meglehetősen egyszerű.

Minden embernek ambíciója, akár kevésbé, akár jobban művelt, hogy személyét valahogy elő-terbe juttassa, a többi közül ki-domborítsa, szóval, hogy magamagát a mindennapinál, közönségesnél jobbnak, ügyesebbnek, okosabbnak, erkölcsösebbnek, tehetségesebbnek tüntesse fel.

Ez a belső, titkos, ösztönszerű érzése, (mondjuk ki nyíltan: hiúsága) megvan egy a műveletlen, mint a művelt embernek.

Csakhogy míg a tanulatlan nyíltan is tele szájjal végzi ezt, addig a művelt ember éppen nagy intelligenciájánál fogva szinte reflektorice gondosan elmaszkirozza ezt a csunya, férfiatlan tulajdonságot és raffiniertával, ovatosan és a legnagyobb körmönfonsággal elégti ki ezt az állati érzését.

Éppen ezért úgy látszik, mintha csakis a műveletlen ember tulajdonsága lenne a pletykázás.

Még más oka is van annak, hogy miért festik legtöbbször egy a műveletlen embert, mint a pletykások prototipjét. Ha a tanult ember másokat tisztá, állatias, ösztönszerű érzése kifolyásaként gyaláz, akkor ezt az eljárását tévesen *intrikának* nevezik, a helyett, hogy a piszkos gyermeket a saját nevében pletykázásnak hívják. Már pedig ebben nagy tévedés rejlik! Mert semmi áron se szabad az intrikát a pletykával össze-tesztetni. Az intrika mindig öntudatos és rossz indulatú, önsé előköt szolgál; a pletykát ellenben legtöbbször csak az alkalom szüli, öntudatlanul, céltudatlanul, ösztönszerűen burjánzik.

De különben is nagyobb szüksége van a művelt embernek a pletykára, mint a műveletlennek. Hiszen az intelligens embernek óriási erőmegfeszítést és munkát ad, míg jól vértézett ellenfeleit háttérbe tudja szorítani, míg ellenben a műveletlennek, hasonló intelligenciájú embertársaikkal szemben, akik csekély tanultságuknál fogva felette hiszékenyek, nagyon könnyű a helyzete. Épp ebből kifolyólag szinte természetesnek találom, ha a műveletlen ember titkos ösztönszerű érzéséből kifolyólag sokkal kevesebbet pletykál, mint a művelt.

Miért mondják, hogy a nők többet pletykáznak, mint a férfiak? Tán azért, mert erre sokkal több alkalmuk van és már a természetüktől fogva hiubbak, mint a férfiak?

Igaz, hogy több az alkalmuk és nagyobb a hiúságuk, de viszont sokkal kevesebb rá az okuk. A nő legalább még napjainkban, hiszen még addig nem jutottak el a nőemancipációban, nem tüzi az élet-harc, a létért való küzdelem. Nem kell neki oly sok ellenféllel megküzdeni, mint a férfiak. Már pedig én abban a véleményben vagyok, hogy az a titkos ösztönszerű érzése, amely a pletykának öntudatlan daj-kája, az élet-harcban lel legerősebb gyökerét.

Mind ezek a pletykázások alig jöhetnek számba ama fertések mellett, amit idegbeteg embereknek találunk.

Az idegbajos ember — értem ez alatt a hiszterikus — már karakternél fogva arra törekszik, hogy magára irányítsa a figyelmet, hogy magát érdekessé és feltűnővé tegye. És éppen ezért ki se fogja a pletykából.

Elégedetlenségről, boldogtalanságról beszél például akkor, amikor valóságilag annyira boldog, hogy senkivel se cserélne. Szülőinek férje rossz sajtóságairól, izetlenségéről, neveléslen bánásmódjáról panaszkodik például a nő, amikor férjével ó igazán meg van elégedve. Barátnői előtt szerénységét, nélkülözését hozza fel, noha sohase szenved szűkséget.

Mindenkire tud valamit. X azért nem boldogul, mert kártyás; Y, mert iszákos, Z, mert nagyuriasan él, holott nincs neki hozzá elég jövedelme. Barátja azért nem megy előre, mert gyenge karakter, mert megvesztegethető. Barátnője rosszul él férjével, mert nem szereti őt, hanem másba szerelmes. Azt is tudja, kibe. Hiszen látta, mikor a napokban a szokott rendez-vous helyükön találkoztak. észrevette mindjárt, hogy mily boldogan mosolyogtak egymásra. Ismeri még a szelzemes leveleket hordó postillon d'amourokot is.

Az e fajta pletykázás az idegességnél két főokra vezethető vissza. Ezek egyike: a betegesen élénk fantázia, a második pedig: a gyors felejtés (amnesia).

Az első azt hozza magával, hogy az idegbajosok kézpénzről veszít mindazt, amit nekik elmondanak. A költött mesét valónak képzelik, a benne szereplő egyéneket pedig tüstént élő és ismerős egyénekre vonatkoztatják. A második pedig azt eredményezi, hogy hirtelenben már arra se tudnak visszaemlékezni, hogy ezt vagy amazt az értesülést honnét szereztek.

Igy esik meg aztán, hogy amit ebben a pillanatban, mint légből kapott mesét hallottak, (itt van az a bizonyos szél, mely a harasztot megrögzeti) vagy mint novella-tárgyat olvastak, azt a következő pillanatban mint megtörtént, élő személyekre vonatkoztatott eseményt adják tovább; a harmadikban pedig már a hír terjesztőt is omlegetik.

Jaj annak, aki azt mondaná, hogy az egész csak légből kapott, költött mese. Az idegbeteg ez ellen a leghatározottabban kelne ki, sőt mi több, esküvel kész volna megerősíteni, hogy amit mond: tiszta igazság. Így pletykáznak egész öntudatlanul az idegbajosok. Ide vezet a szerencsétleneket beteges fantáziájuk és rossz emlékező képességük.

Sokan vannak akik azt állítják, hogy a nők sajátja a pletykázás. Kifejtettük erre nézve a nézetünket. A leirtakhoz még csak annyit akarunk hozzáfűzni, hogy ez a magában véve óhatatlan pletykázás legfeljebb csak annyival gyakrabban fordul elő nőknél, mint férfiaknál, amennyivel sürűbben észlelhető az idegbaj a hölgy-, mint a férfivilágban.

Dr. Nagy Béla.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Hírek a Nemzeti Színházról. Zsigány Árpád Shakespeare című 5 felvonásos verses színműve pénteken e hó 27-ikén kerül színpadra először a következő szereposztással: *Shakespeare* — Gyenes, Ben Johnson — Somló, Dryden — Gabányi, *Burhade* — Mihályfi, Green — Horváth Z., *Southampton* — Pálfi, *MacKenzie lord* — Bercsényi, *Diek* — Zilahi, *Erzsébet királyné* — K. Hegyesi Mari, *Lady MacKenzie* — Paulavné, *Ketty* — Török I. Hétfőn e hó 30-ikán előadják Shakespeare *Hamletjét* a címszerepben Mihályfival, *Oféliát* Török I., a királynét pedig az alkalommal először Helvey L. forja játszani. Szerdén e hó 25-én a szezonban utolsó ifjúsági előadásul Katona *Bánk* bányát adják. *Gertrudis* királyné szerepét Fáv Szerena játssza. Vasárnap 29-ikén délután 2¼ órakor Csiky Gergely *Stomfy-család* című színművét adják általában bérletünetben leszállított helyárrakkal. Ezenkívül még csak egy délutáni előadás lesz e pedig május 6-ikán vasárnap, amely alkalommal a Nemzeti Színház munkás-személyzete nyugdíjintézetének javára a *Folt*, amely tisztít kerül színpadra leszállított helyárrak mellett. Május 1-től az esti előadások 7¼ órakor kezdődnek.

Uj eredeti operett. A magyar operettszerzők száma megszorodott, *Fekete József*, a *Magyar Színház* karmestere, aki eddig mint jeles dirigens tette magát ismeretessé, *Az elsüllyedt város* cím alatt új, romantikus tárgyú operettet írt. Az új operett a jövő évről van szó.

Az Operaházban holnap, hétfőn a bibliai ember kerül színpadra bérletfolyamban. Mátyás szerepét *Déri Jenő* tenorista énekli, ki mint szerződött tag ez alkalommal lép fel először; a többi főbb szerepeket Kaczer Margit, Valent Vilma, Bertis Mimi, Takáts, Szendrői, Dalnoki, Hegedűs, Kornai éneklik.

Goldmark hetvenedik születése napja. Goldmark Károly hetvenedik születése napját a bécsi udvari opera a jövő hónap tizenharmadikán, diszöld-

adással ünnepli meg. Híres zeneszerző hazánkfának *Tücsök a tűzhelyen* című dalművét adják elő.

Színészövendékek vizsgálata. *Rákosi Szidi* nyilvános joggal felruházott színészkolaja e hónap 29-ikén, vasárnap délelőtt 11 órakor a *Uránia-színházban* matiné-t rendez. Ez alkalommal színrekerül: *Fanahon asszony lánya*, Varney operettjének 2 felvonása és a *Szakra*, Pailleron vígjátéka. Jevyeket 23-ikától kezdve az iskola helyiségében (Röck Szilárd-utca 4.) és az előadás délelőttjén a pénztárnál.

Luca Paulina állapota. Megemlékeztünk arról a balesetről, amely *Luca Paulinát* a minap egy bécsi gyalogszékéja közben érte. A művész nő esett és súlyos belső sérülést szenvedett. A művész, mint bécsi újságok írják, javulóban van.

A duzogó Sonnenthal. *Sonnenthal* Adolf, a bécsi Burg-Theater híres tagja, a müncheni *Gärtnerplatz-Theaterben* hirtelen félbeszakította vendégjátékát a *München* újságok kedvezőtlen kritikája miatt. A lapok azt is elárulják, hogy *Sonnenthal* Münchenben üres házak előtt játszott.

Uj tenorista. *Athénben* egy új tenorista, *Apostolu János*, kelt óriási feltűnést fenomenális hangjával és játékkal. Az új tenorista tíz évvel ezelőtt ugyancsak *Athénben* még utcai énekes volt.

Ifjabb Bekor József új darabja. Ifjabb *Fokor József* *Harc a millióért* cím alatt új zenés drámát írt a fővárosi életből. A darab a *Magyar Színház* legközelebbi ujdonsága lesz.

Bécsi operettszínházak. A két bécsi operettszínházak, az *An der Wienne* és a *Carl Theater*nek, amelyek az idei évadban tudvalevőleg válsággal küzdöttek, az idén korán ér véget a szezonjuk. A két színházat április harmadikán bezárják.

Botrány egy bécsi színházban. A *bécsi Volks-theater*-ben, amelyben a minap nagy botrány volt az *utolsó gomb* című darab bemutatóján, újabb nagy botrány kerekedett tegnapelőtt a színház egy másik darabjának az első előadása alkalmából. Az új darabnak a *Wawroch-család* a címe s szerzője *Adanus Károly*. A darab a szocialisták ellen irányul s mindjárt az előadás kezdetén észre lehetett venni, hogy a színháznak meleg estéje lesz. Az első három felvonást azonban valahogy csak végig lehetett játszani, annál nagyobb vihar tört ki azonban a negyedikben. Néhány jelenet után, amely egy pilinkás boltban játszódik le (egy bécsi újság elfelejté, hogy az orfeumok németek, elég ostobán megjegyezi: mintha csak egy „budapesti orfeumban” lennének!) megindult a hazban a piszegés. A pilinkás bolt szátrájkoló munkásokkal van tölve, mire megjön a katonaság és sortűzre ad. Erre kitört a vihar. A ház minden részéből vad ordítás tört elő. Az emberek tombolnak.

— Csönd! Csönd! Ne zavarják az előadást! — hangzik itt-ott a földszinten.

De ez csak olaj a tüzre.

— Gyalázat! Arcatlanság! Pfaj! Elég! — dörmög le a karzat.

A helyzet közel áll ahhoz, hogy pánik törjön ki a felsőlétré nézőtérben, mikor a színpadon az az ötlete támad valakinek, hogy ki kell világosítani a nézőteret.

A hirtelen vakító világság ugy hat a tomboló közönségre, mintha hideg vízzel öntötték volna nyakon és pár pillanat múlva leessenek. A darabot nagynehezen tudták csak befejezni.

Az új Theatre Français. A párisi új *Theatre Français* építését megkezdték. Az épületet *Gaudet* tervei szerint építik, aki arra fektette a főszót, hogy minél több széles lépcsőzet és kényelmes folyosója legyen a színháznak. Az épületnek sok kijárója lesz, úgy hogy a nézőtér pár perc alatt kiürülhet.

Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. A *Telefon Hírmondóban* ma este a *Magy. Kir. operaházban* színrekerülő *Bibliai ember* opera előadása lesz hallható. Az operai előadás után a rendes esti felolvasás következik, majd még katonas- és cigányzene átívelt lesz hallható 11 óráig a Hírmondó kagylóin keresztül.

MŰVÉSZET.

Képzőművészeti társulat.

Budapest, április 22.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését a városligeti műcsarnokban tagjainak élénk részvétele mellett. A közgyűlésen a többek közt résztvettek: Gróf *Andrássy Tivadar* elnök, *Berzeviczy Albert* alelnök, báró *Harkányi Frigyes*, *Tóth Lőrinc*, *Fenyvessy Ferenc* főispán, *Hammersberg Jenő* koronaügyész, *Katona Béla* helyettes koronaügyész, *Szmeccsányi Miklós* és dr. *K. Lippich Elek* miniszteri tanácsosok, *Végh Arthur* országgyűlési képviselő, *Benkő Kálmán* igazgató, továbbá teljes számban a művészvilág tagjai.

A közgyűlést gróf *Andrássy Tivadar* elnök nyitotta meg, melegen üdvözölvén a társulatnak művészek és műpártoló tagjait. Dr. *Ambrozovits Dezső* tükár terjesztette elő ezután a választmányi múlt évi jelentését, zárszámadását és jövő évi költségvetését.

A jelentés azzal kezd, hogy a társulat tagjainak száma 673-mal szaporodott. Olyan tekintélyes szám ez, ugymond, mely példánulánál a társulatunk eddigi évkönyveiben s mely minden szóval fényesebben bizonyítja, hogy sikerült a közönség körében a társulatunk iránt az eddiginél fokozottabb és élén-

kebb érdeklődést kelteni, ami a reánk váró feladatok sikeres megoldásának egyik legelső feltétele.

Az hiszszük, nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy tagjaink számának minél rohamosabb szaporítását ezentul is legfőbb feladatunknak kell hogy ismerjük, mert csakis ezen az uton szerezhetjük meg egyrészt azt az erkölcsi alapot, amelyre támaszkodva, uo-hét és újabb művészi érdeklő vállalkozások súlyát vehetjük vállainkra, másrészt pedig azokat az anyagi eszközöket, amelyek nélkül legjobban szándékaink és legnagyobb szabású terveink is csak meddőségre vannak kárhoztatva.

Beszámoló ezután a múlt évi kiállításokról és eredményeiről. E kiállításokon elkelt összesen 384 mü 121.547 forint értékben. Ebből 6 külföldi müre esik 4130 forint, 378 magyar müre pedig 117.417 forint, ami az elmúlt év eredményével szemben a külföldi művészek rovására 16 külföldi müre eső 3.824 forint kevesebbet, a magyar művészek javára pedig 145 magyar müre eső 32.981 forint többletet jelent.

A múlt év folyamán december 34-éig történt előadások révén képladasi jutalék fejében összesen 5325 forint folyt be, mely összegből 1025 forint a művészi segély- és nyugdíj-alap javára esik, 3358 forint pedig a társulatot illeti meg.

Fajdalmas részvétellel emlékezik meg a jelentés báró *Lipthay Béla* pártoló tag és gróf *Baththyány Géza*, gróf *Trautmansdorff Nándor* és *Szentgyörgyi Ottó* alapító tagok elhunytáról.

A rendes tagok száma most 3025-re emelkedett, akik közül 2396 helbeli, 629 pedig vidéki. A pártoló tagok sorába az elmúlt évben új tag nem lépett, de 200 forinttal alapítottak lettek: gróf *Károlyi Mihály*, *Kolgyári Császár Ferenc*, báró *Edelsheim-Gyulai Lipót*, *Lobmayer Mátyás Károly* és *Zólyomi Wagner Emil*.

A jelentés ezután a társulat anyagi helyzetét ismerteti. Az 1900. évi költségvetésről 176.447 korona kiadást tüntet föl, a társulat vagyona 698 ezer forint.

A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, a fölmentvegyt megadta és a költségvetés-irányzatot elfogadta. Az elnök felhívta a közgyűlést az elnök-választásra és a választmányi kiegészítésre. Két küldöttség előtt folyt a szavazás, melynek eredménye a következő: Elnök lett gróf *Andrássy Tivadar*, a választmányi tagjai lettek: a művészek közül *Basch Gyula*, *Bruck Lajos*, *Knopp Imre*, *Steika Gyula*, *Zemplényi Tivadar*, és *Vajda Zsigmond* festőművészek, *Zala György* szobrászművész és *Lechner Ödön* műépítész; a nem művészek közül gróf *Andrássy Aladár*, gróf *Andrássy Gyula*, gróf *Csáky Albin*, *Kammerer Ernő*, *Kiszely Géza*, *Wekerle Sándor*, *Rakovszky István* és *K. Lippich Elek*.

A választás eredményének kihirdetése után gróf *Andrássy Tivadar* elnök köszönetet mondott az iránta nyilvánult bizalomért, melynek a jövőben fokozott erővel kíván megfelelni. *Kacziányi Géza* festőművész művészetszársai nevében üdvözli az elnököt, aki mint dilettáns festőművész és kitűnő ízlésű műbarát a leginkább van hivatalra arra, hogy felvirágoztassa a képzőművészeti társulat és a magyar művészet ügyét. — Az elnök beszédét és a művészek bizalmi nyilatkozatát lelkes éljenzéssel fogadták. Végül *Paritcsék Gyula* társulati tag indítványozta, hogy az újabban divatba hozott művasárlás helyett a társulat adjon tagjainak ismét műlapokat jutalmul. *Benkő Kálmán* igazgató javaslatára a közgyűlés az indítvány fölött napirendre tért. Az elnök erre a közgyűlést az egybegyűlteket éljenzése közben berekesztette.

FŐVÁROS.

(*) **Uj honpolgárok.** Ma délelőtt *Ha'nos János* polgármester előtt a következők tettek le a honpolgári esküt: *Günter Károly* asztalosmester, *Plauder Alajos* bérlo, *Rappaport Izidor* Hersch bizományi üzlet-tulajdonos, *Fürtmüller Ferenc* ügynök, *Reisner Miklós* sz. Hobel Erzsébet magánözönő.

(*) **Adótvétel.** A III. osztályú keresetadó javaslatokat április hónap 23-ik napján az I. kerületi *Krisztinavárosban* a külön meghívottakra nézve tárgyalják.

VIDÉK.

— (**Nyitra vármegye**) tegnap tartotta rendkívüli közgyűlést *Thuróczy Vilmos* főispán elnöke alatt. A közgyűlés a képviselőválasztóknak fizetendő fuvardíjakat a belügyminiszter leiratában foglalt elvi álláspontnak megfelelően állapította meg, a távolság három osztályban 10, 20 és szon felüli távolságok szerint lett meghatározva. A törvényszék által a vármegyei székházban elfoglalva tartott helyiségek átengedése esetére és a királyi ügyészségi állami épületért, *Markhot Gyula* alispán előterjesztésére a vármegye 80.000 koronát szavazott meg. Az erdészeti bizottság azon előterjesztést tette, hogy az erdőőrök javadalmazása a vármegyei pénztárból fizetessék és az erdőtulajdonosoktól a vármegye által szedessék be, ezen kivánság teljesítését azonban a vármegye megtagadta. A régi *küskörházi* épületet egy létszi-

tendő keményítőgyár céljaira 30.000 koronáért eladta. A közgyűlés a főispán lelkes életetése mellett oszlott szét.

EGYESÜLETEK.

(A Mária Dorothea-egyesület) ma délelőtt tartotta a XV-ik rendes évi közgyűlését, Csáky Albin grófné elnöklése mellett.

A választmány részéről előterjesztett jelentés megemlíti, hogy a Tanítónők Otthonának az épületét, amelyet tavaly megnagyobbítottak, most már belsőleg is teljesen berendezték, úgy, hogy teljesen lakhatóvá lett. Berendeztek ott egy közös nagyertermet is, elkülönítve fülkékkel, az átutazók részére s több szobát az alapítványos és állandó lakók használatára. Az elhelyező iroda is kielégítő sikerrel működött. Sajnos, hogy az egyesület, az általánosan érzett nevelőhiány miatt, nem mindig tud a kívánalmaknak megfelelni. De maguk a nevelőnők, óvónők és bonnók is, a legtöbb esetben, inkább fordulnak a közönséges nevelő-elhelyező üzemekhez, mert ezekben nem veszik olyan szigorúan az igazgató iratait s nincsenek olyan gondos megfigyelés alatt, mint a Mária Dorothea-egyesületnél. De viszont vannak sokan olyan nevelőnők, akik ide fordulnak s a családok közt is nagy számmal van hiva az egyesület elhelyező irodájának. Ez idő szerint tizenegy olyan segélyezett tanítónője van az egyesületnek, akik igazán nélkülözés között élnek s máshonnan segélyt nem remélhetnek. Ezek közül tíznek juttatnak évi 60 forintot s egynek 120 forintot. Ezen az összegben tul csak 80 ft marad, pedig vajmi sokszor kellene segíteni egy-egy szegény vagy beteg tanítónőn, akinek a néhez helyzetén ha 20-25 forinttal segít az egyesület, ismét fölveheti a harcot az élet küzdelmével. Kéri ezért a választmány a tagokat, hogy igyekezzenek egy-egy új partfogót megnyerni a belépésre.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s közszóval mondom a választmányt az emberbaráti buzgó munkálkodásért. Végül Péterffy Sándort tisztelői taggá választották.

(A Hajléktalanok Menhelye) című egyesület ma délelőtt tartotta évi közgyűlését báró Podmaniczky Frigyes elnöklése alatt az István főherceg szálloda nagyertermében. Elnök megnyitva a közgyűlést Neuschloss Ödön titkár terjesztette elő az évi jelentést, mely a menhelyek mult 1899. évi látogatottságát kielégítően tünteti fel. Kivételt egyedül a II. ker. szegényház-utcai menhely képezett, amelynek vendégeit a rendőrség a gyakorta megismételt razzák által nagyobb részben elidegenítette, úgy hogy míg 1898. évben 56.634, 1899. évben 41.895 fizető vendége volt ennek a menhelynek, a mult évben mindössze csak 22.590-an keresték ezt a menházat. Az igazgatóság 1901. január hó 1-6-ai fogva a hálódiájt hat krajcárról öt krajcárra szállította le. E leszállítás folytán a menhely egyesület évi jövedelme 6000 koronával csökkenteni fog. A téli hónapokban a menhely látogatói esténként egy-egy tányér levest és egy darab kenyert kaptak. Az egészségügyi ellenőrzés folytán a menhelyek ellen nem merültek fel panaszok. Az egyesület vagyona a lefolyt évben 8404 forint szaporulattal 135.723 forint 42 krajcárra emelkedett. A menhelyek igazgatóságának kezelése alatt álló székfővárosi munkaházak a lefolyt évben állandóan el voltak foglalva s így 8106 forint tisztai jövedelmet hajtottak. Mély részvétellel emlékezett meg az évi jelentés Zúcler Adolf felügyelőbizottsági tagnak elhunytáról. A közgyűlés az évi jelentést tudomásul vette. Ugyazint tudomásul vette a mult évi zárszámadásokat is s a felmentvényeket megadta minden irányban. Közszóval szavazott a közgyűlés Neuschloss Ödön titkárnak, Gundel János gazdának, Lorsch Frigyes pénztárnak és Leyrer Emil igazgatónak, továbbá a sajátjának támogatásáért. Végül a választásokat ejtették meg. Ugy az igazgatóságot, valamint a lelopó tisztikart újból megválasztották. Az elhunyt Zúcler Adolf felügyelőbizottsági tag helyébe Krausz Dezsőt választották be a felügyelőbizottságba. Báró Podmaniczky berekesztő beszédével a közgyűlés véget ért.

(A tüzoltók közgyűlése.) A budapesti önkéntes tüzoltótestület e hó 29-én, vasárnap délután három órakor tartja rendes évi közgyűlését a tüzoltó-laktanyában. A közgyűlésen a fő tárgya a tisztújítás lesz.

SPORT.

„Berlini labdarugók Budapestben. Kettős football-match volt ma a millennárius verseny pályán, mely alkalommal két magyar csapat: a Magyar Athletikai Club és Müegyetemi Football-Club I. csapatai mértek össze erejüket a berlini válogatott csapattal, mely a következőkből állott: Raedel kapuvéd, Gasse, Kralla hátrvéd, Bock, Fahlke, Hiller fedezetek, Lange, Elenz, Heyne, Wunsch, Gruschwitz csatárok. Az első mérkőzés délelőtt 10 1/2 órakor kezdődött, amikor a M. A. C. csapata állott ki a következőkkel: Lauder kapuvéd, Yolland, Réthy hátrvéd, Nuber, Orbán (kapitány), Jaeger fedezetek, Sebesi, Wagner, Wein, Toldy, Schiek csatárok. A Magyar Athletikai Club csapata, dacára fiatal voltának, elég szép előhaladást mutatott, de persze olyan világhírű csapattal, mint a berlini, nem küzdhetett eredménytelenül. A berlini-

niek tényleg kitűnően játszanak s különösen összejátékuk felülmúl mindent. Így érthető a küzdelem eredménye, amely 8:0 aránnyal a berliniek javára dől el. A versenyen két sajnálatos baleset történt. Tudniillik Schiek és a német csapat egyik tagja Hiller, a játék hevében fejfel ütözköztek össze, még pedig oly erősen, hogy Hiller orrán súlyosan megsebesült, majd az erős ütéstől elkábultva, csipörte tett kézzel oldalt esett és balkarját két helyen elverte. Súlyosan sebesülve vitték a kereskedelmi kórházba, dr. Bartha osztályára, ahol hosszabb ideig lesz kénytelen fekvődni. A másik szerencsétlenül járt játékos Orbán főhadnagy, aki a küzdelemben oly erős rugást kapott, hogy lábát törte. Orbánt a honvédehelyőrségi kórházban ápolják.

A második mérkőzés délután négy órakor kezdődött, a mikor a M. F. C. I. csapata állott a berliniekkel szemben. A müegyetemi csapat következőleg volt összejátsva: Boross kapuvéd, Reiner, Szikla hátrvéd, Pobuda, Missky (kapitány), Lindner fedezetek, Mayer, Wagner, Hochstein, Surány, Koch csatárok, Mayer mindjárt a játék elején kisebb sérülést szenvedett, ami miatt a mérkőzésben nem vehetett részt. Az így hiányossá vált csapatnak hátrányára volt az is, hogy Boross kapuvéd, aki csak ma kelt fel beletölgéből, gyengélkedő állapotba miatt nem fejthette ki teljes ügyességét. A küzdelem az első félidőben 5:0, a második félidőben is 5:0 eredménnyel a berliniek győzelmével végződött.

A versenybírói tisztet Lobitsch cs. és kir. főhadnagy teljesítette. Ugy a délelőtti, mint a délutáni versenyt rendkívüli nagyszámu és díszes közönség nézte végig.

A délelőtti football-match alkalmával a csömöri-úti versenyipályán megsebesült berlini atléta, Hiller állapota igen súlyos. A kereskedelmi kórházban fekszik, hol dr. Bartha a déli órákban operációt is végzett a szerencsétlenül járt fiatalemberen. Az operáció után megkönnyebbült, délután azonban állapota ismét súlyosabbá vált. A Magyar Athletikai Klub csapatjának sebesültjét, Orbán kapitányt a honvéd helyőrségi kórházban ápolják. Műtétet nem kellett rajta végezni s bár lábárcsontja teljesen eltört, állapota a körülményekhez képest kielégítő. A délutáni verseny sebesültjét, Mayert lakásán ápolják. Sportkörökben egész napon át élénk beszéd tárgya volt a sajnálatos eset s számosan keresték fel a szenvedő bajtársakat.

„Katonai vívó-akadémia. A katonai vívóversenyek befejezése alkalmából vasárnap dísz-vívó-akadémia volt a tisztai kaszinó nagyertermében. Előkelő díszes közönség gyűlt össze, sorában báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter és Gromon Dezső államtitkár, Lobkovits Rezső herceg hadtestparancsnok és a tábornoki kar csaknem teljes számmal. A vívó akadémia után herceg Lobkovits neje kiosztotta a díjakat. A kardvívás király-díját (egy bronz-gliadiator) Gregusich Amon huszár-kapitány, a vívó-mérkőzés serlegét (Cskó főherceg ajándéka) Szarvassy főhadnagy nyerte el.

„A nemzetközi ebfitállítás. Az Országos Magyar Ebtenyésztő Egyesület májusi kiállítására igen szépen folynak a nevezések. Az intézőség különösen a magyar fajtájú ebeket, komondorokat, kuvaszokat, pulikat szeretné s lehető legszebb példányaikban a külföldnek bemutatni s ez előreláthatólag sikerülni is fog, mert ez osztályokban az értékes díjakon kívül még becses tiszteletdíjakat is tűzött ki az egyesület a legszebb ebek számára. A nevezések olyan nem remélt arányban érkeznek a külföldről is, hogy a kiállítás sikere biztosítottan lesz. Mindennemű felvilágosítással a titkári iroda szolgál (IX. Üllői-ut 23), ide intézendők a nevezések is. Nevezési zárlat május 1.

„Ügötversenyek. Pompás tavaszi időben, nagyszámu közönség jelenlétében nyitotta meg az Ürköcsiek szövetkezete ideai első meetingjét. A versenyek mindvégig érdekes lefolyásuak voltak, és úgy a pálya, mint a rendezés a tavalyiakhoz képest jelentékeny haladásról tettek tanúságot. A részletes eredmény a következők:

I. Pista-díj. 1200 korona. Heathhajts. (Kettős kell a három legjobbat megnyerni, hogy a díj kiadassék.) Egyes fogatoknak. Tav. 2000 méter.

Az első hajtásban Muslay Gyula Dongó A.-ja (hajt. tulajdonos) győzött nagy fölénnyel Matka ellen, Pista harmadik, Marosa utolsó. Totalizátor: 10:16.

A második heathajtásban újr Dongó A. győzött ugyancsak Matka ellenében, Marosa harmadik, Pista ezúttal már nem versenyzett a díjért. Totalizátor: 10:11. Minthogy Dongó A. kétszer győzött, a harmadik heathajtás feleslegessé vált.

II. Tavasi díj. Díj 1400 korona. Egyes fogatoknak. Távság 3000 méter. Wienerwaldi ménes Tüzöltő H.-ja (hajtotta Nelson) első, Lady Nutting (hajtotta gróf Károlyi Lajos) második, Schnipfer (hajtotta ifj. Brödyer János) harmadik, indult még Nepriatel II., Bálvány, Brava G. Totalizátor: 10:20.

III. Dama-díj. Tiszteletdíjak. Négyes fogatoknak. Tav. 10.000 méter. Báró Sennye István fogata (hajtotta tulajdonos) első, gr. Wimpfen Simon fogata (h. báró Sennye Géza) második, gr. Károlyi Lajos fogata (h. tulajdonos) harmadik. Totalizátor: 10:14.

IV. Győmői-díj. Díj 1000 korona. Távság 2200 méter. Egyes fogatoknak. Gróf Keglevich Gyula Vaselinge (hajtotta tulajdonos) első, Wampetico Ferenc Kuruc-a második, Diana harmadik; indult még Kontár, Bramarbas, Trilby L., Flossy, Szerencsétlen, Vivmány. Totalizátor: 10:42.

V. Nemzetközi kettes. Díj 1400 korona. Távság 3000 méter. Gróf Károlyi Lajos fogata (Huryl Burly és Chatsworth) első, ugyanennek másik fogata második, báró Sennye István fogata harmadik, Kubinyi Martoné utolsó. Totalizátor: 10:12.

„Debreceni lövészversenyek. Nagy érdeklődés közt volt ma meg a tavaszi meeting második napja, melyen nagyrészt a tegnapi futott lovak vetek részt. Geiszt Gáspárnak még a tegnapi is nagyobb szerencséje volt, mert nem kevesebb, mint négy versenyt nyert, míg Rohonczy Gida Ariadnéval nyert ma is egy versenyt. A hat versenyszámot egy magánfogadási matsch toldotta meg, melyet Rohonczy Gida és Liphay Béla rendeztek Azám és tegnapi legyőzője, Vendel közt. Ezúttal Azám győzte le Vendelt, nyergében báró Etlczel, aki ma ritka rekordot ért el a lovaglások terén: hét versenyben lovagolt, ötször első, kétszer második lett. A mai részletes eredményeket itt adjuk:

I. Nyeretlenek versenye. Díj 1200 korona. Távság 1200 méter. Gróf Degenfeld I. Divaja (Gömör) első. Geiszt G. Trillaja (b. Eltz) második. Hg. Praganza Bratia (Tulajdonos) harmadik. Azután: Gip, My Lady, Lilly. Itélet: Küzdelem után fél hosszal első, fél hosszal harmadik. Totalizátor: 10:19.

II. Totalizátor-verseny. Díj 1700 korona. Távság 2400 méter. Geist Gáspár Des Griexue (b. Eltz) első, Geist Gáspár B. homeje (Horthy) második, Liphay B. Aj! Aj!-ja (Szemere) harmadik. Itélet: Nyolc hosszal első, egy hosszal harmadik. Totalizátor: 10:11.

III. Eladóverseny. 1200 korona, 1600 méter. Rohonczy G. Ariadnéje (Krause) első, Geiszt G. Ravasz II-je (báró Eltz) második, Borbély Gy. Finomja harmadik, azután Mogorva. Itélet: könnyen 2 hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Totalizátor: 10:16. (A győztesre ajánlat nem történt.)

IV. Eladók gátversenye. 1200 korona, 2400 méter. Geiszt G. Maturája (b. Eltz) első, Merweldt Fritziye (Csizsár) második. Itélet: feltartva 4 hosszal nyerve. Totalizátor: 10:11. (A győztesre nem volt ajánlat.)

V. Eladók akadályversenye. Díj 1200 korona. Távság 5200 méter. Geist Gáspár Rézesse (Eltz) első, (walkover.)

VI. Nagy akadályverseny. Díj 2000 korona. Távság 4800 méter. Geist Gáspár Veszélye (Eltz) első, Merweldt százados Teretvára (Csizsár) második, Krausz K. Dirt cheapja (Jósika) harmadik. Itélet: Könnyen 5 hosszal nyerve, 20 hosszal harmadik. Totalizátor: 10:12.

VII. Match. Rohonczy G. Azámja (Eltz) első, Liphay B. Vendele második.

„Bécsi lövészversenyek. A tavaszi meeting mai, negyedik napjának a Kisbérverseny volt a főszáma, de ez is vosztelt érdekességéből, mert sem Polónius, sem Kara nem futott érte. Bärmikor pedig súlyos vereséget szenvedett, mert a versenyt Sellő nyerte meg Garabonciás előtt. Sellő győzelme igen jó világot vet Polónius kilátására a Trial stakesben. A többi versenyek érdektelenek voltak, csak az volt meglepő, hogy két verseny is végződött holversennyel: a handicap és az eladóverseny. A mai eredmények a következők:

I. Nyeretlenek versenye. Díj 2000 korona. Távság 1600 méter. Szemere Faciosa (Clemenson) első, báró Königswarter Felemása (Adams) második, gróf Henckel Catcherje (Chaloner) harmadik. Azután Tippu-Tipp, Caribród, Klaris, Előre, Adolf. Itélet: Bizosan fejobbszal nyerve, 3 hosszal harmadik, Caribród kitört. Totalizátor: 10:117. Helyre: I. 50:133, II. 50:79, III. 50:147.

II. Handicap. Díj 2000 korona. Távság 1200 méter. Guttman Isalcoja (A. Bulford) és Oborai ménes Mai foija (Gilchrist) holt versenyben első, Chernel Ellucije (Wilton) harmadik. Azután Charner, Vitzli-Putzi, Carma, Ne engedj, Táblabíró, Haricot, Balochard. Itélet: Erős küzdelem után holverseny, 4 hosszal harmadik. Totalizátor: 10:50. Helyre: 50:77. Isalco 10:19, helyre: 50:82. Mafói, 50:84. Elluc.

III. Kisbérverseny. Díj 6000 korona. Távság 1600 méter. Báró Harkányi J. Sellője (Wilton) első, Gróf Wenckheim D. Garabonciás (Black) második, Szemere M. Topromenje (Clemenson) harmadik, azután Bärmikor, Bohó, Biró itélet: Félhosszal nyerve, 3 hosszal 3-ik. Totalizátor: 10:85. Helyrefogások I. 50:170, II. 50:210.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távság 1300 méter. Mr. Redgrev Mirkója (Barker) első, gróf Eszterházy M. Moringia (Clemenson) második, gróf Trautmannsdorff L. Fakirja (Wallasek) harmadik, azután Fentöldi, Suada. Biró itélet: Könnyen 3/4 hosszal nyerve, 1/2 hosszal 3-dik. Győzést megvette gróf Kinszky A. 6000 koronáért. Totalizátor: 10:37. Helyrefogások I. 50:124, II. 50:224.

V. Handicap. Díj 2000 korona. Távság 1600 méter. Mr. Black Orcheffe (Black) első, Herzoz M. Trioleje (Bulford) második, Oborai ménes Honour Brightja (Gilchrist) harmadik. Azután Gaspoilleur,

Mondaine, Hängdian, Wagner, Berenice, Alagreau, Félicité. — Itélet: Három hoszszaal könnyen elő, 1 hoszszaal harmadik, Totalizátor: 10: 165. Helyrefogadások: I. 50: 272. II. 50: 198. III. 50: 124.

VI. Gátverseny. Díj 4000 korona. Távolság 2400 méter. 4 évesek. Gróf Trautmannsdorf L. Drift (Slinn) első, Okolicsányi E. Dráva (Buncinham) második, Mautner V. Puritaner (Wheeler) harmadik, azután Fiedlesick. Itélet: Biztosan félhoszszaal nyerve, rövid félhoszszaal 2-ik. Totalizátor: 10: 84. Helyrefogadások: I. 50: 88. II. 50: 179.

VII. Nyaralók akadályversenye. Díj 2000 korona. Távolság 3200 korona. Herceg Auersberg F. Sehr möglich (Williamson) és Silberer V. p. p. c. (Morton) holt versenyben első, Garagos Steilo Zsuzsi (Hesp) harmadik, azután Bokhara. Itélet: Holtverseny, 4 hoszszaal 3-dik. Totalizátor: 10: 11 (Sehr möglich). 10: 20 (p. p. c.) Helyrefogadások: I. 50: 76. II. 50: 84.

TÁVIRATOK

Eés, április 22. Ő felsége ma délelőtt Rupprecht bajor herceget külön kihallgatáson fogadta. A herceg megköszönte a neki adományozott aranygyapjas-rendet. A herceg holnap reggel visszautazik Münchenbe.

Washington, április 21. A képviselőház elfogadta a flotta-javaslatot.

Páris, április 22. A ma délelőtt tartott miniszteri tanácskozáson Lanessan tengerészeti miniszter közölte, hogy Philippenek, a tengerészeti hivatal gyanus eseményekkel vádolt hivatalnokának ügyében megtörtént a döntés. Philippet megfosztották hivatalától. Két hivatalnok rangját lejjebb szállították és tőbket szigorúan megróttak.

Biennin ellentengernagyot altengernaggyá nevezték ki.

Bukarest, április 22. A feltámadási ünnepélyt híjkorok nagy pompával a szokott módon ünnepelték. Ma délelőtt 11 órakor a király születésnapja alkalomból a székesegyházban ünnepélyes Tedeum volt, amelyen a miniszterek, a királyi polgári és katonai udvari kísérete, az összes méltóságok, a tábornokok és főtisztek, valamint nagyszámu közönség vett részt.

A cár Moszkvában.

Pétórvár, április 22. A hivatalos lap husvéti száma a cárnak Szerbinsz nagyherceghez intézett következő rendeletét közli:

Isten kegyelméből teljesült az én és a cárnak hű óhajunk, hogy a nagyhetet, az arcvasora felvételét és az ünnepek ünnepét gyermekeinkkel a Kreml árnyékában, a nép legnagyobb szent emlékeitől körülvéve, Moszkvában tölthessük. Itt, hol a szentek nyugszanak, az orosz birodalom koronás gyarapítóinak és felépítőinek sirboltjai között, az egyeduralom bölcsőjében, fokozott erejű imák szállnak fel a királyok királyához. Közönségben szeretett egyházunknak a templomokban egybeseregő hű tagjaival csendes öröm hatja át a lelket; imáimban egyesülve néppemmel, új erőt meríték arra, hogy Orszországot javának és dicsőségének szolgálják és különös örömmel szolgál, hogy császári fenségednek és általa a hű Moszkvának kifejezhetem azokat az érzelmeket, melyek eltöltöttek.

A császárnak egy másik rendelete kifejezi Szerbinsz nagyhercegnek a legfelsőbb elismerést és császári jóindulata jeléül a gyémántokkal ékesített és az András-rend szalagján viselendő császári arcképet ajándékozta neki.

Az angol királynő Írországnban.

Dublin, április 22. A királynő a Phönixparkban 200.000 néző jelenlétében 10.000 főnyi szárazföldi és és tengerészcsapat felett szemlélt tartott. A lakosság különösen a tengerészcsapatokat nagy ovációban részesítette.

Meline beszéde.

Remiremont, április 22. Meline képviselő tegnap választói előtt beszámoló beszédet mondott és megszallta Waldeck-Rousseau miniszterelnök eljárását, aki a kollektivizmusnak utat nyitott a kabinete. A kormány politikája odáig juttatta a dolgot, hogy a sztrájkokat forradalmi mozgalmakká alakította át és megteremtette a nacionalizmust vagyis a cézárizmust, melyet utálnak. A jövő harca a jakobinus köztársaság és a liberális köztársaság közt fog lefolyni, mely utóbbi egyedül képes a testvériség intézményét biztosítani. A szónok hozzátesszi, hogy a községi választások meg fogják mutatni, hogy az ország a liberalizmust többre tartja. Végül felhívja az összes becsületes embereket, hogy egyesüljenek Franciaország és a köztársaság védelmére, mint az összes nagy nemzetek, melyek a világon számot tesznek, egységes nemzetek, melyek a nemzeti érdeket a pártszellem elé helyezik. Franciaország ugyan-

lőrvény alá esik; csak úgy maradhat meg nagy nemzetnek, ha erkölcsi egységét megtartja.

Napoleon Lajos és mások.

Pétórvár, április 22. Mint az orosz távirati ügynökség jelenti, Napoleon Lajos herceget és Leuchtenberg György herceget vezérőrnagyokká és Uroszov herceget párisi orosz nagykövetet valóságos titkos tanácsossá nevezték ki. A moszkvai metropolita a Vladimirrend gyémántjait kapta, amelyek a mithráját fogják ékesíteni. Goranskin irkucki katonai kormányzó és Petrovot, a közkeletűügyi miniszter segédjét a birodalmi tanács tagjaivá nevezték ki. Báró Roosen müncheni orosz követet a Vladimirrend második osztályával tüntették ki. Lwow müncheni orosz követségi titkár követségi tanácsossá és báró Osten-Driesent, a birodalmi bank helyettes igazgatóját titkos tanácsossá nevezték ki.

Közigazdasági távirat.

Herne, április 22. A Hibernia részvénytársaság márciusi bevételi felesége 866.417 márka. A mult havi bevételi felesleg 760.374 és az 1899. évi március havi bevételi felesleg 611.380 márka volt.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdatisztek gyűlése. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete ma délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését a Köztelek dísztermében, Bujanovics Sándor udvari tanácsos elnök lével.

Az elnök rövid megnyitó beszédét gyászjelentéssel kezdte, megemlékezve Bálintffy Pál egyesületi alelnöknek haláláról. A közgyűlés Bálintffy érdemeit s elhunytán érzett fájdalomát jegyzőkönyvbe foglalta. Örömmel említi fel azután az elnök, hogy a földmívelésügyi miniszter a gazdatisztek jogviszonyairól törvényjavaslatot készített, amelyet már a legközelebbi időben a képviselőház elé fog terjeszteni. Az elnök indítványára a közgyűlés hálás köszönetét fejezte ki Daranyi Ignác földmívelésügyi miniszternek.

Azután Jeszenszky Pál ügyvezető titkár terjesztette elő az egyesület tavalyi működéséről szóló jelentését. Mindenekelőtt sajnálatot fejezi ki azon, hogy tavaly sem sikerült megvalósítani azokat a törvényhozási intézkedéseket, amelyeket a gazdatisztek már közel két évtized óta sürget, s amelyek a gazdasági társadalom erkölcsi és anyagi helyzetét megfelelően szabályozni vannak hivatva.

Az egyesület megfelelőbb reorganizációja érdekében megfelelő intézkedéseket tett a választmány és a tárgybán több értekezletet tartott, melyeknek előrelátólagos nemokora eredményük is lesz.

Az egyesületnek 55 alapító, 688 rendes és 8 pártoló, összesen tehát 751 tagja van; a taglétszám emelkedése különben évről-évre állandóan fokozódik. A segélyezés terén, amely az egyesület egyik legfigyelemreméltóbb hivatását képezi, az elmúlt évben is megfelelő tevékenységet fejtett ki s az állasközevítés terén is, amennyire lehetett, szintén közreműködött. Végül a nyugdíjintézet ügyeiről számolt be a titkár.

Az egyesületnek vagyona 62373 korona.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s az ügyvezető titkárnak, Jeszenszky Pálnak külön is köszönetet mondott buzgóágáért.

Bálintffy Pál elhunytá következtében megüresedett alelnöki állást a közgyűlés egyhangulag Nick Edével, a gödöllői uradalom jószágigazgatójával töltötte be.

Petroleum. (Hesz Izidor és társa cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Utolsó jelentésük óta e cikken nem állott be változás. Jegyzéseink: Amerikai 1 csillagos petroleum 48.— korona. Orosz 3 csillagos petroleum 46.— korona. Biztonsági 2 csillagos petroleum 43.— korona. Ipar 3 keresztés petroleum 45.50 korong. I. Standard petroleum 42.50 korona. Amerikai csészarolaj ottani finomítás 60.— korona. Amerikai csészarolaj beliföldi finomítás 52.— korona, 100 kilónként készpénzfizetés mellett levonas nélkül, — az iteni vasúthoz szállítva. — Kékgalic I. vasmentes 70.— korona. Zöldgalic 8.— korona. Carbolinum I. 18.— korona. Carbolinum II. 16.— korona 100 kilónként.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Előfeszítő leánya. Első gondolatunk az volt, hogy hosszú levelet itt szóról-szóra lenyomatjuk, mert a mellett, hogy rendkívül érdekes történetet mond el, kész írói munka. Nem az ugynevezett „kedves” és „bajos” levelek közül való, hanem valóságos művészi olvasmány. Miután láttuk, hogy családi körülményekről is van benne szó, természetesen elejtettük ezt a tervet, s ezért kezdők ezt az üzenetet bókokkal — kárpótlásul. Ami magát a kérdést illeti, mi se mondjuk meg, mi a véleményünk arról az úrról. És mégis meg vagyunk győződve arról, hogy egyeznek a véleményeink. Mi csak azt mondhatjuk meg az ön levelében leirt dolgokat mérlegelve, hogy ön melvik ponton lett némileg oka a

saját szerencsétlenségének. Amikor az az ur beteg volt. Addig teljesen méltóan, komolyan és erősen viselkedett. Ott aztán ellágyult, nem tudott magán uralkodni, s napról-napra mélyebben merült a bajba. Nem lett volna szabad ily sokat bíznia egy olyan férfira, aki a felesége előtt a leirt furcsa megjegyzést teszi egy szép leányra. Persze, könnyű innen, utólag tanácsokat adni, akiknek már nem veheti hasznát. Sőt tán akkor se vehette volna hasznukat, mert bizony más vége is lehetett volna a történetnek. Tudjuk, hogy ön csak ki akarta önteni a szívet valaki előtt s ezért írta meg nekünk oly őszintén szerelmének történetét. A végén pedig kérdezi: „mit tartanak önk az ilyen férfiról?” Hát persze, hogy azt, amit ön. És talán az ön lelkének nem is kellett ezuttal egyéb, mint hogy máskis is haragudjanak arra az emberre. Őszintén megvallva, akkor is haragudtunk volna rá, ha nem is leirt volna hibás, olyannyira kérte, könyörgte, követelte ezt ön tőlünk levelének sorai között. De erős meggyőződésünk az, hogy hibás. Nagyon hibás.

Lucia. 1. A legjobb francia szépirodalmi lap a *Le Journal* (100, rue Richelieu). Megjelenik minden nap, van benne legalább is három novella és két regényfolytatás. Munkatársai a legkiválóbb francia írók. Előfizetési ára egy évre 35 frank. Csakhogy ez sem az, amit ön szeretne s ami Franciaországban nincs. A legnagyobb írók vagy nem írnak novellát, vagy csak nagyon keveset s ezt kötetben adják ki. Regényeik a nagy revuekban jelennek meg, mert a napilapok közönsége a kalandos, kisebb irodalmi értékű regényeket szereti. Olyan havi revue pedig nincs, amelyben csupán novellák jelennek meg. 2. Regényfordításaink legtöbbször szerkesztőségünk tagjainak tollából kerülnek ki. Egyidőre el vagyunk látva eredeti és fordított regényekkel. 3. Vereiben van hangulat és érzés, de még nem közölhetők.

Érdeklődő. Nem okirathamisítás, hanem bélyeghamisítás a kérdezett események, amelyet az 1878. évi V. törvények 412-ik szakasza szerint egy évig terjedően fogbazzal büntetnek.

126.565. sz. előfeszítő. A helygymiszter 51.000/1899. sz. szabályrendelete értelmében a talált, valamint a hatóság által elhagyottak, árvának nyilvánított 7 éven feüli gyermekek ellátásáról az illetégségi község tartozik gondoskodni. Ezen segélyezés módját és mérvét minden község, a helyi viszonyoknak megfelelően, szabályrendeletileg állapítja meg. A község az ilyen elhagyott gyermekek ápolásáról, eltartásáról és neveléséről gondoskodni tartozik, míg tizenégy éves korukat be nem töltik. Ha a község a községelyt megadni vonakodik, felebbezni lehet a közigazgatási bizottsághoz, esetleg panasz tehető a helygymiszteriumnál.

Cigaretta. Egyiptomi cigarettákat rendelhet a világhírű kairói cégnek, amelynek egyszerű levélcíme: *Nestor Gianaclis, Cairo.*

R. Gy. Budapest. Sajnáljuk, de nálunk nincs olyan állás, amelyre önt alkalmazzuk.

P. R. Csak négy réal, vagy négy gimnáziumi osztályvizsga alapján folyamodhatik a fővételért, polgári iskolával nem.

128.375. sz. előfeszítő. Dr. Morelli Károly egyetem tanár, IV. Zsibárus-utca 1. szám. — **W. J. Budapest.** Ha Svájcban át megy Franciaországba, nem kell utlevél. — **D. S.** Nem vették át illendőség ellen s nem is járt el helytelenül. Másképp nem is csokelkedhetett volna. — **Orvos.** Tiszti fizetés és fenntartási járuléka címén 2400 korona, tiszti lak- és butorbér címén 1464 korona.

H. K. Újpest. 1. Valószínűleg már őszszel, az új tenével lép életbe. A miniszter ezúttal még nem intézkedett. 2. Nem fog képesíteni a kérdezett tanfolyamra. Felvételi vizsga letétele után átélphet, a kéttős vizsga letehetésére azonban csak a közoktatásügyi miniszter adhat engedélyt. 4. Összevont vizsga díja 60 frt.

I. R. Gy. Akármelyik lexikon megadja kérdéseire a választ. Még a középiskolai bibliákban is megtalálja.

Liliputi. A kérdéssel már évszázadok óta foglalkozik az orvos-tudomány, de eddig még minden pozitív eredmény nélkül. Mi is csak mint kuriózumot említettük meg, minden további felelősség nélkül. Egy párisi újságban olvastuk.

F. H. Tiszolc. Budapesti Közlöny, Budapest, VII. Kerepesi-út 54.

R. S. Alsó-Petény. 1. Az a kamatláb nagyságától függ, ami esetről-esetre változik. Rendes körülmények közt 1—2 forintot fizet három hónapra. 2. Kaphat engedélyt. A főszoigabiróhoz kell folyamodni érte.

R. Z. Bodzás-Ujlak. A kérdezett divatújságnak VIII., Rök Szilárd-utca 4. sz. a, van a kiadóhivatala.

L. K. Miskolc. 1. A kereskedelmi miniszter a jövő hét folyamán tér vissza Budapestre. 2. Miféle kézirat volt az? Ha megírja, csak akkor válaszolhatunk a kérdésre.

G. M. Budapest. 1. Ladysmith. 2. Késmárkon van szövőgyár. Nyitran is tervezik ilyen gyárnak a fellállítását, s Állami támogatás mellett. 3. Mind a két-nős emberek.

R. M. Budapest. A közoktatásügyi miniszterhez kell folyamodni engedélyért, hogy a VII. és VIII. osztályokból összevont vizsgát tessenek. Egy kis szorgalommal elérheti a célját egy félév alatt. Akkor azonban újra folyamodni kell a miniszterhez, hogy engedélyt meg az érettségi vizsga letételét. Ha kellően megokolja a kérvényt, az engedélyt megkaphatja rá.

Fiatal ember. Minden szívesseget vagy figyelmet illik megköszönni. Ha az illető bizalmas ismerős, levelében; máskülönben egyszerű névjegy küldéssel.

M. J. Sőtör. 1. Lehet is, szabad is, kell is gyógyítani. Az orvosságot azonban orvostól kérje, ne fölünk, akik a beéréséget s annak okát nem ismerik. 2. Irón a Neidlinger-féle varrógép-nagykereskedésnek (VII., Kerepesi-ut, Grünwald-udvar), ott megkaphatja. A gép ára minőség szerint változik. Legokosabb, ha előbb árjegyzék kérés abból keres ki magának egyet, amely a célnak legjobban megfelel.

D. B. Budapest. Ha tehetsége van, nem keresik az előképzettséget s mindenütt szívesen fogadják. Előbb azonban néhány hónapi próbagyakorlatot kell végeznie. Mi azt ajánljuk, kezdje valahol a vidéken, ahol nem olyan kegyetlen a kritika. Itt a fővárosban sehol sem szeretik a kezdőket.

Kivánsói vagyok. 1. Jelentkezhetik gyakorlatra a legközelebbi hadkiegészítő parancsnokságnál, mert 150 km.-nél távolabb fekszik Kecskemét és Budapest. Az ön esetében azonban folyamodni kell, amennyiben Nagy-Szombat nem a legközelebbi hadkiegészítő székelye. 2. Wodianer F. és Fiai cs. és kir. udvari könyvkereskedésében. (VI. Andrássy-ut 23.)

Érdeklődő. 1. Budapest, Pozsonyban, Debrecenben, Aradon, Kolozsváron és Temesvárott vannak ilyen tanfolyamok. Előképzettség nem okvetlenül kell hozzá, hogy fölvegyék. Fölvételi vizsgát azonban kell tennie. 2. Legjobb utmutató ezen a téren az, melyet a Városi MAV. menetjegyjelző adott ki (Hungária-szálloda). Tessék azt megszerezni.

U. Pápa. Budapestben bármely nagyobb ásványvízkereskedésnél, például Édeskútnál (V. Erzsébet-ter) megkaphatja.

B. P. 100. A maga nemében mindegyik elsőrendű színház.

S. S. Budapest. Vegye föl például az *Aba* nevet, ez egészen megfelelő az ön kívánságának s azonkívül szép magyar név is.

126.247. sz. előzetes. 1. A beiratások idejét annak idején az újságok közölni fogják. 2. Az üztündijakért a közoktatásügyi miniszterhez kell folyamodni a dékáni hivatal útján. Melléklendők: a tanulmányi bizonyítványok, az állami szolgálatra szóló kötelező okirat és a születési bizonyítvány. 3. Amint az állam szolgálatába lép, nyugdíjra igényt nyer.

V. A. Mondjon le a tervéről, mert úgy sem vezetne eredményre. Azoknak maguknak nem elég a jövedelmük arra a háztartásra, amelyet rangjuknál fogva viselniök kell.

Dr. G. B. Karánsebes. Méltóztassék Nádor Kálmán zeneműkereskedésének (IV., Károly-körut 8.) irni, ott megkaphatja.

G. Forduljon dr. Tanffer Vilmos egyetemi tanárhoz (VIII., Sándor-utca 10.)

G. J. Önek van igazs. A mondat szerkezetnek a *kérek* szót tűri meg ott, a *kérem* helytelen volna.

K. M. Nagy-Beeskerek. Nádor Kálmán zeneműkereskedése, IV. Károly-körut 8. Rozsnyay Károly, IV., Múzeum-körut 15.

P. O. Guernely. 1. Egyszeri hirdetés 22 krba, illetőleg 44 fillérbe kerül. 2. Sem az egyik, sem a másik kifejezésnek nincs semmi értelme.

Ifj. E. I. Alba. 1. Csak gimnáziumi érettségi vizsga alapján iratkozhatik be. 2. Állami üztündij több is van, 200—500 forintig. A közoktatásügyi miniszterhez kell folyamodni érte. 3. Okvetlen jeles bizonyítvány kell hozzá. 4. Az akadémia tanári testülete utján kell benyújtani. Melléklendők: az érettségi és szegénység bizonyítványok. 5. Már most is pályázhatik érte. 6. Azért külön kell folyamodni.

Régi előzetes. A király személye körüli miniszter és a kérdezett főrendiházi tag nem azonosak, de rokonok.

N. B. Budapest. Szíveskedjék az esti órákban (5—7 órák közt) szerkesztőségünkbe elféradni s ajánlatát a felelős szerkesztőnek személyesen előadni.

D. S. Ó-Kanisza. Méltóztassék a Gyógyszerészet Hetilap szerkesztőségéhez (VII. Kerepesi-ut 22.) fordulni, ott szívesen adnak felvilágosítást. Neruda Nándor droguista-kereskedése (IV. Kossuth-Lajos-utca) is megmondja, ha melléki a választélyveget.

G. M. Szege. II. kerület, Attila-utca 137. sz. Névmagyarosító Társaság központi irodája.

G. H. Nesvad. Igen, tartozik bejelenteni s ha ezt elmulasztja, a pénzügyigazgatóság megbüntetheti.

Sorsjegyek.

F. Keoskemét. Osztrák vörös kereszt sorsjegye, amelynek 1781—42 a száma, 26 koronát nyert, a többi semmit.

B. J. Jánoshida. 3%-os osztrák földhitelezintézet sorsjegye 200 koronát nyert; a többi nem huzták ki.

Szita-Bodza-Kraszna. — Törökvöl asztaltársaság. **Makó.** — **G. Za. Fiume.** — **L. L. Bezdán.** — **F. S. Dunaszerdahely.** — **M. H. Fiume.** Sorsjegyeik nem nyertek.

Napirend.

Napló. Hétfő, április 23. — Római katolikus: Béla vt. — Protestáns: Béla. — Görög-orosz: (április 10.) Husvét hétfő. — Zsidó: Niszán 24. — A nap két 4 óra 41 percek. — Nyugszik este 6 óra 43 percek. — A hold két éjjel 1 óra 21 percek. — Nyugszik délelőtt 11 óra 44 percek.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A székesfővárosi magánépitési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az új városaházán.

A főrendiház ülése délelőtt 11 órakor.

Értesítési államvizsgák az országos értesítési egyesület szerházában.

Az adófelosztalmási bizottság tárgyalásainak újból való megkezdése.

Nemzeti múzeum: Természettajzi tóra, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. A többi tórai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Tavaszi tárlat a városligeti Múcsarnokban, nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépődij 1 korona.

Iparművészeti múzeum zárva.

Mesőgazdasági Múzeum zárva.

Teknológiát iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—5-ig.

Közelekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Országos képtár zárva.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Iparművészeti múzeum könyvtár zárva.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 9—1-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Iratszolgálat: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9—12 délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása. A Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-irni kiállítás (melyben az üzletvezetés árusításokat is eszközöl) a városligeti iparsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külügyi kiemeltételek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvevnyitársaság) V. Váci-körut 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somogyi Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenációzás műsor.

Folles Caprice. VI., Róvay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legelőbb szállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kávépárterem.

Petányosi Metropoli szállóház. Naponta hangverseny (lásd hirdetés). Újonnan berendezett fényes éttermek.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Dobronyi Géza 1-ső rangú zenekarának hangversenye.

Dr. Lengyel nyirfabalzsam

kir. szab. Szédhonra.

Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törzsét megdurjítjuk, embermolekultát óta mint a legkifináltabb szőpőszert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv, a fellalidó utastársa szorított balzsamná változik, amely ezáltal fehérré és grönögéddé válik. Ezen balzsam tartalmazza az aron a rönököt és ümlőhelyeket, ifjú arszint, a bőrcék fehérséget, grönögődséget és üdeséget kölesző; a legrovidebb idő alatt elavulítja a szőpőt, májfoltot és arnyajgyókat, orrvöröseséget, bőrtájkát s a bőr minden más egyéb tisztalanságát. Ára egy koronának használati utastással 1 ft 60 kr. Kapható minden jobb gyógyszerüzletben.

A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidőben a dr. Lengyel-féle

OPO-KRÉM

használni. Egy tégely 1 koroná 20 fillér.

A dr. Lengyel-féle Benzoe-szappan a legkíméletesebb, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivatta van a balzsam jó halászt fokozni. Egy darab ára 1 koroná 20 fillér.

Fővaktár Magyarországi részre

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész

Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 29. sz.

Olaszország Remekei.

Olaszország és az olaszok műkinéseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye. Remek diszalbum hosszukás negyedréte formában. A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 K. 20 fil.

Megjelenik havonként kétszer.

Igazgató: **LAURENCIC GYULA.** A magyar kiadás szerkesztője: **Boross Vilmos.**

A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbum, mely minden részében kizárólag a legkiválóbb intézetekben készült, művészi elrendezése és fényes kiállítás, valamint nagy, pompás és tiszta fényképfelvételei által elsőrangú alkotásként hódít majd az egész művelt világon. — A műbe felöltött képek, melyek teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természeti szépségeinek és gazdag műkinéseinek, az olasz vidék beható ismerete s az ottani épitészet, festészet és szobrászat páratlan műveinek alapos tanulmányozása alapján választattak össze és rendezettek el.

A füzetek két hátsókuk nyolcadrés oldalán a szerkesztő jeles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népének és műkinéseinek, lebilincselő szöveg szolgál szeretetreméltó cicerone gyantán. — E mű össze nem hasonlítható az eddig Olaszországról megjelent selejtes vásári munkákkal és ezek elmosódott és tisztatlanul nyomott clichéivel; e diszalbummal

monumentális remekművet alkotunk

az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabású művet, melynek értéke minden időben maradandó lesz s a melynek jelentőségét az Olaszországot szeretők és ismerők legszélesebb körében éppen úgy, mint a művészetet kedvelők, művészek és tudósok között a legmelegebben fogadják és elismerik.

A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legapróbb részletig tökéletes élessége folytán e remekmű egytuttal nélkülözhetetlen munka a művészetek különböző ágának tanulmányozásánál.

A füzetek 1 koroná 20 fillérenyi ára e terjedelmes és nagyecű művészi teljesítmény mellett páratlanul olcsó.

Előfizetések elfogadtnak a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körut 18.)

Előfizetési ár:

6 füzetre	7 korona	20 fillér.	18 füzetre	21 korona	60 fillér.
12 „	14 „	40 „	30 „	36 „	— „

A kiadóhivatal, Budapest, V., Mérleg-utca 11. szám.

A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után kéthetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Hétfő, 1900. április hó 23-án. A bibliás ember.

Zenés színjáték 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét szerzerzte Kienzi Vilmos. Fordította Radó Antal. Személyek: A kurátor Szendrői Mátvás, íróné Mária Kaczor-deák Déri Magdolna Valent Xavér, szabó Dálnoki János, tanító Takáts Antal Hegedűs Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. április hó 23-án. Romeo és Julia.

Tagédia 5 felvonásban. Irtá Shakspeare. Fordította Szász Károly. Személyek: Escalus Mészáros Benvolio Hetényi Páris Dezső Tybald Ivánfi Montagug Abonyi Montaguénó Boér H. Capulet Egresny Capuletné Szacsayné Romeo Mihályfi Julia Török I. Mercutio Császár Dajka Vizváriné Kezdeté 7 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. április hó 23-án. Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. április hó 23-án. Mozgó fényképek.

Bohózat 3 felvonásban. Irtá Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította Heltai Jenő. Személyek: Kapor Kálmán Tapolczai Kázár Vilma Kalmár Mariska, a felesége Delli Menszky Boris Góth Góncs Bálint Dalassa Ladányi Szerémy Rózsa, Góncs felesége Wikó L. Julius Szőke Munkácsi Kezdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. április hó 23-án. A kis szőkevény.

Operett 3 felv. Irták Hicks és Nicholls. Fordították Kacsányi Géza és Makai Emil. Zenéjét szerzerzték Monkton és Caryll. Személyek: Lord Coodle Szerdahelyi Gray Küry Lady Coodle Kreszányi Flippner Kovács Stanley Ed. Szirmai Carmenta Hegyi Dorottyá Harmath Alice Kápolnai Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. április hó 23-án. Veronka.

Operett 3 felvonásban. Szövegét irták A. Vanloo és G. Duval. Fordították Monár Ferenc és Makai Emil. Zenéjét szerzerzte A. Messager. Személyek: Florestan Ráthonyi Ermerance Szilasi R. Coquenard Sziklai Lústot Fűredi Agathe Margó Seraphin Rózsahegy Solanges Ledófsky Denise Inky Kezdeté 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21. Hétfő, 1900. április hó 23-án. Venece.

Irtá Dessewffy Arisztid. Kezdeté 7 1/2 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Hétfő, 1900. április hó 23-án. Előszór: Amor az iskolában.

Kezdeté 7 óraker.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca). Albrecht Ferenc, igazgató. Pénztáryitás 7-ker. Kezdeté 8-ker. Ma pontban fél 9 óraker

József Egyiptomban.

Történelmi operett Latoinertől. Zene Goldfaden A-tól. Pont fél 11 óraker: Szenciációs! Hútasos siker! Először Európában!

Miss Helena Dupont

a bájos amerikai operette-énekeső Fenomenális! Fenomenális!

La et Do

a legjobb francia utcai énekesek. Ugymint az összes műerők. Jegyek a nappali pénztárnál és elővetelben Weiss A. nagytánda Károly-körút 26.

A mulató villanyos világítás saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készitettek.

FOLIES CAPRICE

Ma nagy ujdonsági est!! 11 óraker: Die Hochstaplerin.

Bohózat Leimer H-től. Megelőzőleg 10 óraker. Kezdeté 10 óraker. Szenciációs ujdonság!

A csonkafülu ember.

Bohózat. F. de Croiset eszméje után irta Etienne. Rendező Rott S. Személyek: Bachruch Jeremiászabnagykerekedő Pfeifer M. Celia, neje Schindlerné G. Hajnalka, leányuk Ferenczy Zs. Dr. Kászár Ede ügyvéd, mellesleg milliomas Rott S. Dr. Spitz Gerő. Ideggyorvos Steinhardt G. Szimathy Lóó hírlapíró Füst B. Gedeon, Dr. Kászár szolgálója Peterdi Gy. Adonyi Mariska műlovaró Jungwirth C. Lili, szobalány egy budapesti nagyszállóban St. Lengyel G. James, főpincér Echten K. Ujságírás, távirószolga. Történelk napjainkban, egy elsőrangú budapesti nagyszállóban, Dr. Kászár Ede lakosztályán.

Óriási mértékben felharmozott rak-táram miatt nagy Szőnyeg-eladást

rendezek. — Dus választék rendkívül le-szállított árak mellett mindennemű Szőnyegek Butor-szövetek Szővött-függönyök Butor-kretónok Csipke-függönyök Kézimunkák, párnák Utazó-takarók Plaidok és kocsitakarók Applik.-függönyök Lópokrócok stb. a szakmába vágó elsőrendű minőségű cikkekkel. — Egyes ágy- és asztalterítők, függönyök és maradekok bannulatos olcsó árakon.

JOANNOVITS DÖME

IV., Váci-utca 25. (Városház-tér sarok)

Alapított 1820-ban.

Valódi perzsa- és szmyrna-szőnyegek.

Baranyamegye nagybirtokosai által alapított

Pécsi tejszarnok

országos híru termékeiből 6 korona utánvétel mellett bérmentesen szállit honnan és gondosan csomagolva 6 drb imperial, 6 drb esmege-, 6 drb pikánsajtót és egy kiló legfinomabb teavaját 1/4 kilós darabokban, edes tej-szimből, naponta frissen előállitva. Megrendelések levelezőlapon röviden. Kérek egy hatkoro-nás csomagot címzendők: Pécsi tejszarnok, Pécs.

50 évi siker!

Eszéki arckenőcs és eszéki SALVATOR-szappan

eltávolítja a szepit, májfoltot és a bőr összes tisztátanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. Salvator- gyógytárából

Eszéken felsőváros.

1 tégyel eszéki arckenőcs ára 70 fillér és 1 kor. 1 drb Salvator-szappan 1 kor. 1 tégyel kézi paszta 1 kor. 20 fillér Lyoni rizspor kis dob. 1 kor., nagy dob. kor. 2.— Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPEST: Török József gyógyszertára, VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Közne-p-osztály.

Ferenc József-kabát 4 frt Jaquet 3 frt Frack 5 frt Nadrag 2.50.

Rothberger Jakab, Kristóf-tér 2. 1-ső emelet.

Zalógházi

céndulákat veszek. Eladok 13 latos ezüst evőkészle-tet, grammja 5 kr. gi-randoókat, gyertyatörök-t, hantlakat, tálcákat, grammja 6 kr. 12 darab ezüst evőkészlet 6 frt 50 kr., teljes 12 szemlelyre való teljes evőkészletet 138 frttól kezdve, dus vá-laszték mindennemű ezüst műtűes tárgyak-ban, arany fertőzőek kö-löggóval, grammja 35 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remon-tor órák 6 frt. Grünberger Ármn Béla örökösai: Bu-dapest, IV., Városház-tér 9., I. em. 23. Házisbazar. Képes árjegyzéket bér-mentve és ingyen. Készleltetésére is.

alkalmi vétel!

Képesreoladás folytán meg-vett u. m. előltoások alkalmával, áruvárosban stb. Kiszá-rólóg legjobb készítményű lakóberendezésket és pedeg-teses háti, ebédli, szatun, fűrészbát és különféle sző-nyeg, lamta stb. sokféle elő-ltoásokban emek, mint új buto-rosokat, a mellett minden job-b mint az új, mivel csakis kifé-gésztalan és kipróbált tárgyakat áruváros aktíván. Gőnczi Bertal-an alkalmi butorok telepe Budapest, Dorottya-utca 5. sz. I. emelet.

ZOLA A pénz.

ZOLA A háborn nana.

egyenként 2 kor. helyett 70 fillérért kapható a BUDAPESTI NAPLO* kiadóhivatalá-ban, József-körút 18.

Köhögésnél,

rekedtségnél vegyenek 30 kért Rethy-féle pemete-fenkorkát.

500 házhely eladó Kispeszt-Szent-Lőrincen. A vételár egész-fél- és negyedéves, sőt négyeszeresenként heti egy krajcáros részletekben is törleszthető. Ezen házhe-lyek villák, családiházak és gyárak építésére rend-kívül alkalmasak. Folyó évi május 1-től 5 percen-ként villamos közlekedés. Bővebb felvilágosítás sze-rezhető Schiffer Miksa okl. mérnöknl. Budapest, VI. Szobi-utca 5. Podmanitzky-utca mellett és a postamesternél Szent-Lőrincen Diófásor.

ERÉNYI-féle

javitott flakkkerpor remek nagy dobozokban 50 kr-ért kapható köhögés, ne-héz légzés, burutos bán-talmak ellen. 8929

A legjobb szivarka

hüvelyeket árusítja az Uránia sziv-arkahüvely bizományi rak-tár Budapestben, Kertész-utca 35. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Eppen most jelent meg:

A magyar színművészet

Szerkesztette: B. Virágh Géza. Előszóval ellátta: Rákosi Jenő.

Gyönyörű díszmű 250 képpel.

A legjelesebb írók cikkeit-vel és az összes színészek és színésznők önéletraj-zával.

Ára díszes vászonkö-tésben 5 frt.

Megrendelhető a

Budapesti Napló, kiadóhivatalában

József-körút 18.

Teveször Havelok teljes gallerral 6 frt. Erlingi Loden-Havelok teljes gallerral 9 frt. Tiroli-Havelok teljes gallerral 10 frt. ROTHBERGER JAKAB csász. és kir. udvari szállító Váci-utca 6. szám.

Titkos betegségek mindenemmet impotentatit még idősebbekkel is meglegelő sikerrel, alpo-an gyógyitva med. univ. Dr. Rabinyi v. körházi orvos, specialista oly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos eredménytel alkalmozott számos évi körházi gyakorlatában. Biztos alkort folytán hon-oratúra utólag is fizet-hető. Levelekre díltalanul válasz; kívánatra gyógyiszerek. 18678 Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. I. em. Bejárta a leposónél. Külön váróteremek. Rendel: d. e. 9-3-ig este 6-8-ig.

szép, erőteljes és csendő hanggal 35 frttól felj. 500 írtig. Külön zongora-termék: hol a legfinomabb zongorák jutányosan beszerze-hetők: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sa-rok) Zenepalota.

4 1/2 ko. Manilla Melange

kávé Butor

Elvámolva és bérmentve költségmentesen házhoz szállitva

7.50 kr. Ehrentren és Fuchs testvéreké, BUDAPEST, VI., Tere-z-körút 8. sz. (Andrássy-ut közelében.) Képes árjegyzéket kívánatra in-gyene és bérmentve küldünk.

25 kiténtetés, diszoklevél, arany és ezüst érem.

Finom Finom Likörök gyára punesok gyára

LICHTWITZ E. és TSA

cs. és kir. udvari szállitók Troppau (Ostrá-Szilézia), fővály Bordeauxban, ajánlják az 5 kedvelt

Likör-specialitásaiikat:

allas, barátlikör, ceckau 60, chairease, cacao à la vanille, curacao, anisette, sherry brandy, vanilia, abszintine, ebereschen, stb.

Finom francia konyakok, legjobb fajta Jamaikai-rum, whisky behozatala. Kapható az összes jobbajta fűszeres és cseme-gés üzletekben.

KRONIKUS

Viszketeg, mindenféle sörör, ótvár, bőrhámás, test, kéz-, lábizzadás ellen orvosilag ajánlitatik az Erényi-féle „Lichti-SalciL”, mely ezen bajokat a test bármely részén áloposan gyógyitja. Hasz-nálati utatitással ára 3 korona.

„MAKACS“

Csuz, köszvény, derékfájás, hasogatások, szak-gatás, szurás, máj-, lép-, gyomordaganat ellen biztos készítmény az Erényi-féle

„NERVIN“

Postán megrendelhető: Erényi Béla gyógyser-tárból Szabadzsállítás 5. (Postimagyol). Budapesti íróktárak: Török József, Király-utca 12. Dr. Bu-dai Emil, Városház-tér. Dr. Egger, Váci-körút 17.